

Teismas „nubraukė“ dvi Seimo komisijas

Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjai.

KT nuotr.

Vilnius, lapkričio 22 d. (BNS) — Konstituciniam Teismui (KT) paskelbus išaiškinimą, „nubrauktos“ dvi šiuo metu dirbančios Seimo laikinosios tyrimo komisijos.

KT antradienį paskelbė, jog Sei-

mo laikinosioms tyrimo komisijoms negali būti pavedama teisėtumo arba tikslingumo atžvilgiais tirti bei vertinti valstybės institucijų vadovų sprendimų dėl atitinkamose institucijose dirbančių asmenų profesinės

karjeros.

Šiuo atveju paaiškėja, jog nebuvo pagrindo pradėti aiškintis Valstybės saugumo departamento (VSD) pareigūno Vytauto Pociūno išsiuntimo į Baltarusiją, kur jis vėliau žuvo, aplinkybes. Šį tyrimą pradėjo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas (NSGK), vėliau, tyrimą tęsti įpareigojus Seimo pavedimu, įgijęs laikinosios tyrimo komisijos teises.

Tačiau, pasak NSGK vadovo Algimanto Matulevičiaus, būtent tai, jog tyrimą pradėjo ne komisija, o komitetas, kelia abejones, ar šiam tyrimui galioja KT išaiškinimas.

A. Matulevičius patvirtino, jog bus kreiptasi į teisininkus, kad šie išaiškintų, kaip komitetui, laikinosios komisijos teisėmis atliekant tyrimą, reaguoti į KT paskelbtą išaiškinimą.

Po KT išaiškinimo „ore pakimba“ ir kita Seime sudaryta komisija, kuriai pavesta aiškintis VSD buvusio pareigūno Juro Abromavičiaus žūties aplinkybes.

Kaip paskelbė KT, Seimas turi įgaliojimus, esant ypatingam reikalui, pavesti Seimo laikinajai tyrimo komisijai ištirti ir tokius dalykus, kuriems ištirti bus reikalinga ir atitinkamų valstybės institucijų vykdomo tyrimo (taip pat ir ikiteisminio, operatyvinio) medžiaga, tačiau tai negali būti tokia informacija, kuri pagal Konstituciją apskritai negali būti atskleidžiama Seimo laikinajai tyrimo komisijai. Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

- Iš ateitininkų veiklos.
- Kad neprarastume dar vienos lietuvių kartos.
- Likti ar nelikti Lietuvoje?
- Menas, literatūra, mokslas.
- Lietuvių kalbos kertelė.
- Žvilgsniai į Lietuvą po penkerių metų.
- Mūsų šeimose.
- Kryžiažodis — pamiklinkite smegenis.
- V. Momkaus sukaktis.
- Draugo fondo skiltis.

Valiutų santykis

1 USD — 2.68 LT
1 EUR — 3.45 LT

Libane — nauja politinė žmogžudystė

Beirutas, lapkričio 21 d. („Reuters“/BNS) — Libane netoli Beiruto antradienį ginkluoti vyrai nušovė pramonės ministrą Pierre Gemayel. Užpuolikai apšaudė ministro automobilį ir jo palydą krikščioniškame sostinės rajone.

P. Gemayel buvo skubiai nuvežtas į ligoninę, kur netrukus mirė nuo žaizdų.

Libaną drebina politinė audra, kilusi susivaidijus Sirijos atžvilgiu priešiška nusiteikusiai valdančiajai daugumai ir Damascus palankiai opozicijai. Politinė įtampa gresia prasižvėsti gatvės susirėmimais.

Trečiadienį Libane prasidėjo trijų dienų gedulas dėl nužudyto antisiriškų pažiūrų ministro, o ši žmogžudystė, dėl kurios jo sąjungininkai apkaltino Damascus, vėl pakurstė nesantaiką smarkiai susiskaldžiusioje šalies visuomenėje.

Iš vienos garsiausių Libano krikščionių maronitų šeimų kilęs pramonės ministras yra jau šeštasis per mažiau nei dvejus metus nužudytas antisiriškų pažiūrų politikas.

Ministras nužudytas šalies Nepriklausomybės dienos išvakarėse. Dėl žmogžudystės buvo atšauktos visos trečiadienį numatytos šiai dienai skirtos iškilmės, tarp jų karinis paradas.

Ši žmogžudystė neabejotinai padidins įtampą tarp antisiriškų pažiūrų vyriausybės ir prosiriškos opozicijos, kuriai vadovauja „Hezbollah“, įtakinga

Nukelta į 7 psl.

Protų susigrąžinimo programa

Vilnius, lapkričio 22 d. (BNS) — Užsienio lietuvių rėmimo centras paskelbė konkursą, kuriuo bus siekiama iš dalies sumažinti emigracijos iš Lietuvos padarinius.

Konkurso laimėtojas turės organizuoti užsienyje dirbančių Lietuvos mokslininkų trumpalaikius vizitus į Lietuvos mokslo centrą, atlikti socialinį tyrimą ir jo pagrindu parengti Protų susigrąžinimo programą.

Skelbiama, kad bus organizuota iki 70 užsienyje dirbančių lietuvių specialistų ir mokslininkų vizitų į Lietuvos mokslo įstaigas, aukštųjų technologijų įmones. Jie truks nuo 2 savaičių iki 3 mėnesių.

Tyrimu bus siekiama įvertinti

protų nutekėjimo mastus, struktūrą bei priežastis. Reikalaujama, kad taip pat būtų ištirtos Lietuvos įmonių ir užsienyje dirbančių lietuvių mokslininkų bendradarbiavimo galimybės.

Numatomoje parengti programoje bus apžvelgta esama situacija Lietuvoje, įvertinti protų nutekėjimo mastai bei priežastys, kurios bus palygintos su kitų šalių patirtimi, numatyti pagrindiniai protų susigrąžinimo principai ir konkrečios priemonės valstybės įstaigoms, kaip susigrąžinti emigravusius lietuvius.

Užsienio Lietuvių rėmimo centras įsteigtas 2000 m. PLB atstovybės Lietuvoje bei Mokslo ir studijų departamento iniciatyva.

A. Brazauskas: nėra didelių problemų, todėl visi užsiima niekais

Algirdas Brazauskas

Eltos nuotr.

Iš tryliktosios Vyriausybės vadovo pareigų gegužės 31 d. atsistatydinęs A. Brazauskas nesijaučia nuobo-

džiaujantis pensininkas. Jis užsiėmęs Valdovų rūmų atstatymu bei su savivaldos rinkimuose dalyvausiančiais partiečiais keliauja po Lietuvą ir mato, kad žmonėms nerūpi partinės intrigos.

— Kokias išskirtumėte šandienio Lietuvos gyvenimo aktualijas?

— Žinot, ne visos aktualijos man aktualios. Aš nepripratęs dalyvauti intrigoje ar jų svarstyti. Tai ne mano charakteriui. Kad ir kur savo gyvenime dirbau — niekada tuo neužsiėmiau. Todėl man sunku kalbėti apie tai, ką visi dabar laiko aktualijomis: aš visai kitu kampu matau valstybės reiškinį. Kur dirbau, mano aparatas niekada neužsiimdavo intrigomis,

Nukelta į 6 psl.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-22-06

*****ORIGIN MIXED ADC 604
S61 P4 GRATIS 020107
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON
DC 20540-4830

PERIODICALS

Obelių kuopos dešimtmetis

Noriu kartu su visais pasidžiaugti apie š.m. lapkričio 11-12 d. įvykusį Obelių šv. Teresės kuopos 10-mečio jubiliejų. Į šį kuopos jubiliejų atvyko ateitininkai iš Panevėžio šv. Kazimiero, šv. Kotrynos, „Šilumos“, Velžio vysk. K. Palta-roko, Naujamiesčio A. Lipniūno ir Anykščių kuopų. Kartu su Panevėžio krašto ateitininkais atvyko dvasios tėvas kun. A. Dauknys, kuopų globėjos: ses. Kristina Mikalauskaitė, Dalia Kubilienė, Lina Žostautaitė, Janina Petkevičienė ir kun. Jonas Morkvėnas. Renginį „Krikščioniška meilė kasdienybėje“, skirtą kuopos jubiliejui, atidarė kuopos globėja Dijana Kančienė. Šv. Teresės kuopą su dešimtmečio jubiliejumi pasveikino Obelių klebonas J. Kuodis; Obelių seniūnijos seniūnas, Obelių meninio lavinimo centro direktorius, AF pirmininkas V. Malinauskas, „Ateities“ redaktorė R. Sopranaitė, Panevėžio krašto ateitininkų (PKA) pirm. I. Bikulčienė, buvę kuopos nariai. Šv. Mišių metu buvo pašventinta šv. Teresės ateitininkų kuopos vėliava. Po šv. Mišių AF pirmininkas V. Mali-

nauskas ateitininkus supažindino su ateitininkijos kryptimis po XV AF kongreso, vėliau buvo kun. A. Daukno paskaita „Meilė kasdienybėje“, palietusi ateitininkus iki širdies gelmių. Vakare Obelių šv. Teresės ateitininkų kuopą sveikino atvykusios kuopos, parodžiusios meninę programėlę renginio tema „Krikščioniška meilė kasdienybėje“. Čia buvo galima išgirsti gitaros, smuikų skambesio, giesmių, eilių ir vaidinimų. Šv. Kazimiero kuopa suvaidino Oscar Wilde pasaką „Laimingasis princas“. Po kuopų pasirodymų — talentų vakaro, prasidėjo linksma-vakaris, kurį organizavo Zarasų meninio lavinimo mokyklos auklėtiniai. Rytojaus dieną ateitininkai aplankė Obelių istorijos muziejų. Su muziejaus eksponatais, liudijančiais Lietuvos žmonių kovas už laisvę, kalbančius apie lietuvių godas ir viltis, pasakojo iš Obelių krašto kilęs mokytojas, buvęs partizanas, šiuo metu muziejaus direktorius, Andrius Dručkus. Grįžę į Obelių kleboniją, ateitininkai

Kuopos krikštatėviai ses. Kristina Mikalauskaitė ir kun. Jonas Morkvėnas

klebonijos kieme užkasė laiko kapsulę, tai šventėje dalyvavusių Panevėžio krašto ateitininkų mintys, linkėjimai būsimajai ateitininkų kartai. Po šv. Mišių teko atsisveikinti su nuostabiais šeimininkais. Nuoširdžiai dėkojame kuopos globėjai Dijai, kuopos nariams, klebonui J. Kuodžiui už šilumą, nuoširdumą, paprastumą. Būdami kartu vėl galėjome tai pajusti ir išgyventi. Dėkojame už šiuos nuostabius išpūdžius ir patirtis.

PKA vardu
Irena Bikulčienė

Obelių istorijos muziejaus direktorius, buvęs partizanas Andrius Dručkus, Obelių kuopos globėja Dijana Kančienė su ateitininkais muziejuje.

Lietuvos studentai ateitininkai kviečia dalintis mintimis el. mėnraštyje

SVEIKI, STUDENTAI! Lietuvos Studentų ateitininkų sąjungos centro valdyba turi naują idėją. Kad studentai ateitininkai galėtų lengviau bendrauti tarpusavyje, kad daugiau žinotume vieni apie kitus, pagaliau, kad kiekvienas jaustumė SAS pulsą ir jaustumės vieningi, norime kas mėnesį dalintis naujienomis tarp SAS narių ir leisti elektroninį MĖNRAŠTĮ, kurį galėsite rasti SAS interneto puslapyje arba gauti elektroniniu paštu. Vėliau, jei būsite aktyvūs ir bus daug naujienų, bandysime informaciją atnaujinti, nebūtinai kas mėnesį, bet ir dažniau.

Norėtume, kad naujienos pasiektų iš visų SAS vienetų (kuopų, klubų, korporacijų, pavienių asmenų). Įdomu, ką nuveikiate per mėnesį. Tai galėtų būti šmaikštūs arba labai

rimti straipsneliai apie studentų ateitininkų kasdienybę ir šventes, apie nuveiktus darbus. Turiu vilties, kad tai mums padės jausti didesnę vienybę. Be to, galime mokytis vieni iš kitų patirties. Galbūt net truputį pasigirti (ir nieks negalės smerkti), ar pasidalinti mintimis, idėjomis. Raginu visus studentus ateitininkus pagyvoti, pasitarti tarpusavyje ir prisidėti prie MĖNRAŠČIO kūrimo akcijos.

Trumpus straipsnelius (apie pusę puslapio) galite siųsti man adresu: kj_boruze@hotmail.com arba j.k.silentium@gmail.com. Geriausiai siųskit abiem iš karto, kad tikrai gaučiau. Paraginkite ir savo pažįstamus studentus ateitininkus.

Jolanta Kontrimaitė
SAS valdybos vicepirmininkė

Pakeista jaunučių uniforma

Jaunučių ateitininkų sąjungos centro valdyba praneša, kad ateinančiais mokslo metais jaunučiai dėvės kitokią uniformą kaip lig šiol. Nebebus pilkų sijonėlių ir kelnų. Nuo 2007 m. rudens jaunučių uniforma mergaitėms bus balta užsegama palaidinukė, tamsiai mėlynas sijonėlis ir jaunučių ateitininkų juostelė. Kad nebūtų šalta, bus galima apsivilkti mėlynu užsegamu megztuku. Berniukų uniforma bus balti marškiniai, tautinis kaklaraištis, tamsiai mėlynos kelnės, tamsiai mėlynas švarkas ir jaunučių ateitininkų juostelė.

Laukiančiųjų sąrašas Žiemos kursams

Moksleivių ateitininkų sąjungos centro valdyba praneša, kad jau visos esamos vietos į Žiemos kursus yra užimtos. Norintys būti įtraukti į laukiančiųjų sąrašą, turėtų parašyti Lionei Kazlauskienei adresu: lione_namie@yahoo.com.

MAS CV ruošiami ideologiniai ateitininkų žiemos kursai įvyks š.m. gruodžio 26 d. – sausio 1 d. Dainavoje. Daugiau informacijos rasite Moksleivių ateitininkų tinklavietėje: www.mesmas.org.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant Lietuva:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė – Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

administracija@draugas.org

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

LIKTI AR NELIKTI LIETUVOJE?

LEONIDAS DONSKIS

Bernardinai.lt

Visi žino ir turbūt kažkada patys yra žaidę paauglišką ramunėlės žaidimą – žiedlapių skabymą galvojant apie slapta savojo susižavėjimo objektą ir kartojant žodžius „myli–nemyli“. Jei su paskutiniu žiedlapiu ištari „myli“, paprastutė magija palieka stebuklo viltį – vadinasi, tavo svajonių objektas apie tave slapčia galvoja ir vieną dieną gali imti ir nusišypsoti tau. Bet jei paskutinis yra žodis „nemyli“ – viskas baigta.

Buvusioje Sovietų Sąjungoje Lietuvos žydai juokaudavo, kad jiems tenka žaisti kitokią – žydišką ramunėlę. Čia kartoti tekdavo „važiuoti–nevažiuoti“ (t.y. emigruoti ar pasilikti). Žinoma, žydiškoji ramunėlė pasidarė įmanoma tik tada, kai buvo pradėta leisti žydams repatriuoti į Izraelį. Šiandien, regis, žydišką ramunėlę su kur kas didesniu azartu ir gerokai dramatiškiau žaidžia Lietuvos jaunimas.

Tai, kad pastaraisiais metais per du milijonus lenkų paliko Lenkiją, vis dėlto nėra katastrofa didelei šaliai, kurioje lieka apie keturiasdešimt milijonų žmonių. Bet tik truputį per tris milijonus gyventojų turinčiai Lietuvai per keliolika metų netekti daugiau nei pusės milijono žmonių, paliekančių ją ir masiškai emigruojančių į Angliją, Airiją, JAV ir Ispaniją, jau reiškia masinę emigraciją, savo mastais ir tempais artėjančią prie egzodo.

Neklausiu, kodėl jauni ir aktyvūs žmonės masiškai išvažiuoja iš Lietuvos. Esu apie tai kalbėjęs ir rašęs, todėl nesikartosiu. Netruksta ir kitų autorių, pateikiančių įvairias šio reiškinio priežastis versijas bei hipotezes.

Pasakysiu tik tiek, kad atėjo laikas skubiai keisti, vartojant įvaizdžio specialistų terminus, visą Lietuvos pozicionavimo ir įvaizdžio kūrimo strategiją bei taktiką. Jei iki šiol mes nerimstame, kad Lietuva vis dar nėra pakankamai žinoma ir patraukli turistams bei užsienio investuotojams, dabar reikia sutelkti visas jėgas tam, kad Lietuva taptų patraukli visų pirma patiems lietuviams, ypač jauniems žmonėms.

Žinoma, tam reikia ne įvaizdžio formavimo darbo, o drąsių ir ryžtingų permąnų. Leiskite pateikti paprastą pavyzdį, tiesiogiai susijusį su mano profesija. Jei Lietuvos akademinė sfera būtų atvira jauniems žmonėms ir leistų čia daryti karjerą Vakarų universitetuose doktoratus apgynusiems mūsų jauniems mokslininkams, argi jie nepradėtų grįžti į Lietuvą? Neabejoju, kad taip.

Visos kalbos apie tai, kad nenorima grįžti vien dėl finansinių priežasčių, yra paprasčiausia netiesa – mokslo ir kūrybos žmonės visų pirma trokšta savirealizacijos ir pripažinimo, o ne vien pinigų. Kita vertus, niekas nenori iki šiol besitęsiančių karų ir uždaro sistemų, kuri į išskirtinį profesorių klubą įleidžia jaunesnius kolegas tik po žeminančios ir iš esmės absurdiškos habilitacijos procedūros.

Jei Lietuvoje būtų ryžtingai panaikinta habilitacijos institucija, būtų reformuota mokslo ir studijų sistema, jokio proto nutekėjimo nebūtų (arba jis būtų standartinis –

tokių pat apimčių, kaip ir kitose Europos šalyse, iš kurių į JAV tyrinėtojai išvyksta tada, kai gauna tokius pasiūlymus, kokių neįmanoma gauti Europoje).

Leiskite tad man išsakyti keletą argumentų – argumentų žmogaus, praleidusio daugiau nei septynerius metus svečioje šalyje ir ten susikūrusio antrą profesinę karjerą, bet grįžusio į savo šalį ir iki šiol tuo besidžiaugiančio.

Emigracija nėra joks gėris. Mąstantis žmogus gan greitai suvokia, kad Vakarų Europoje niekada netapsi visaverčiu kitos visuomenės nariu ir būsi priverstas veikti itin siauroje profesinio gyvenimo aplinkoje. Šiuo atveju patikėkite žmogumi, negalinčiu gyventi be kelionių, savo užsienio draugų ir apskritai tarptautinio gyvenimo.

Kitoje šalyje tenka ieškoti tarptautinio elemento – tokio kaip neutralus profesinis bendravimas – arba tiesiog kitų emigrantų, su kuriais greičiausiai ir susibūliuojama. Niekas taip nesuartinia dviejų skirtingų šalių emigrantų kaip gyvenimas trečiojoje šalyje. Tada greitai pajunti, kokia didžiulė vertybė nūdienos pasaulyje yra vieno žmogaus atvirumas kitam – nesvarbu, kokia jo(s) tautybė, spalva ar net amžius.

Geriau yra emigrantinės civilizacijos įsikūnijime – Amerikoje, kurioje svetimą kolegą priima gerokai šilčiau ir dažnai kviečiasi į namus (o tai itin reta Vakarų Europoje, kurioje net bičiuliški tau žmonės tave mielai kviesis į kavines ir barus, bet itin retai į savo namus). Kad ir kaip būtų, ir JAV neturimi įsisąmoninti, kad niekada nepateksi į kitas nei tavo profesija erdves ar juolab į politinio bei kultūrinio gyvenimo centrus – ne todėl, kad ten nieko neišleistų iš išorės, o todėl, kad tie centrai yra griežtai atskirti vienas nuo kito. Netikintys tuo tegul pasidomi prarajomis tarp akademinės sferos ir politinės galios centrų arba tarp televizijos ir aukštosios kultūros. Jų gali nežinoti tik tie, kas ten negyveno.

Tad Vakarų Europoje arba JAV iš tikrųjų gali būti gerbiamas, pripažintas ir turėti puikias darbo bei gyvenimo sąlygas. Tik abejoju, ar tai ir yra laimės viršūnė žmonėms, turintiems pilietinį jausmą ir nenorintiems iki galo susitapatinti su didelėmis ir mažomis savo universiteto vidaus dramomis, intrigomis, jėgos žaidimais ir panašiais.

Tu nieko negali pakeisti arba patobulinti šalyje, turinčioje šimtmečius veikiančias institucijas. Tu gali tik prisiderinti prie jų, kad tau niekas nereikėtų pretenzijų ir laikytų tave saviškiu. Tu gali tik prisitaikyti prie tau aiškiai nustatytų akademinių politikos ar kitokio profesinio gyvenimo taisyklių.

Savo šalyje (nors ji ir katastrofiškai stokoja pagarbos žmogui) vis dėlto gali kažką pakeisti – nuo tavo drąsos, apsisprendimo, netylėjimo, asmeninio pavyzdžio, sąmoningos alternatyvos kažkas gali keistis. Visų pirma todėl, kad Lietuvoje nėra tokių fiksuotų, kone nepajudinamų socialinių praktikų ir galingų institucijų kaip Anglijoje, Prancūzijoje ar JAV.

Lietuva nuolat keičiasi ir keisis dar tiek, kad po dešimties metų ją bus sunku pažinti tiems, kurie ją palieka šiandien ar paliko prieš keletą

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Kad neprarastume dar vienos lietuvių kartos

Besilankydami Lietuvoje, būtinai užsukame į Trakus ir į puikiai restauruotą mūsų garsiojo kunigaikščio pilį Galvės ežero saloje. Nereikia būti ypatingu Lietuvos istorijos žinovu, kad pajustum stipresnius širdies dūžius, įeinant pro pilies vartus, pro kuriuos kažkada vaikščiojo ar jojo Kęstutis, Vytautas Didysis... Tai gyvoji mūsų tautos istorijos pamoka, nepalyginamai veiksmingesnė kaip visi istorijos vadovėliai.

Panašų jausmą galima patirti ir Vilniuje, kur šalia katedros jau atpažįstamas Valdovų rūmų siluetas, o ant kalvos stūkso Gedimino pilies bokštas, pasipuošęs plevėsuojančia trispalve. Nepaisant kritikos balsų, tie rūmai jau dabar primena ir ateityje dar veiksmingiau primins Lietuvos istorijos eigą ir žmones, kurie toje eigoje išpaudė neišdildomus pėdsakus.

Kai IX a. pabaigoje–XX a. pradžioje pirmasis žingsnis išsivaduoti iš Maskvos priespaudos ir siekti nepriklausomybės buvo mūsų tautos šviesuolių pastangos pažadinti tautoje savosios tapatybės jausmą ir pasididžiavimą, Jonas Basanavičius, Vincas Kudirka, Maironis ir daugybė kitų Tautos atgimimo veikėjų buvo ištikinę, kad tai padaryti galima tik pažinus praeitį, savo tautos ir valstybės istoriją. Jie Lietuvos praeityje ieškojo tų tvirtų pamatinių akmenų, ant kurių būtų galima statyti laisvos valstybės ateitį. Pastangos buvo veiksmingos ir tas ateities rūmas išaugo toks tvirtas, kad pusšimtį metų atlaikė griaujamąsias okupanto jėgas.

Tačiau tos visgi griaujamosios jėgos paliko, jeigu ne fizines, tai dvasines žaizdas. Lietuvoje gimė ir užaugo kartos, iš kurių buvo atimtos pačios brangiausios dvasinės vertybės: savo tautinės tapatybės supratimas ir tėvynės meilė. Kaip gaila, kad, išvedę Lietuvą į laisvės kelią, mūsų šviesuoliai tos žalos nesuprato, nesistengė nedelsiant imtis priemonių okupacijos padarytomis žaizdoms užgydyti. Reikėjo bent pasirūpinti vaikais, paaugliais, mokyklose kreipiant ypatingą dėmesį į tautinį-patriotinį

auklėjimą. Kiek daug problemų būtų išvengta, jeigu tai būtų padaryta. Ar jau per vėlu?

Galbūt šiandien nebūtų taip veiksminga kalbėti tik apie Lietuvos garbingą praeitį ir jos valdovų žygdarbius. Bet patriotiškumo ugdymui pasitarnautų ir ne tiek tolima praeitis: partizanų judėjimas, lietuvių tautos sukilimas 1941–aisiais birželį, pasiaukojimas ir ryžtas kovoti dėl savo laisvės, tikėjimo, tautinės tapatybės. Pokario dešimtmečiais buvo iškraipoma arba paneigiama tikroji lietuvių tautos ir valstybės istorija. Šiandieninis moksleivis privalo ją žinoti ir gerbti. Kaip LR prez. Valdas Adamkus, apsilankęs pramingu Juozo Lukšos vardu pavadintoje Garliavos gimnazijoje, pasakė: „Dabar laikysime mūsų tautiškumo bei pilietiškumo egzaminą. Šiandien, kai kasdieninėje aplinkoje pasigendame šių vertybių, turime atsigręžti į praeitį ir, tik suvokę ją, galime tapti tikrais savo šalies piliečiais ir veikliais patriotais“. Gražūs tai žodžiai, bet kodėl jie lieka tik žodžiais?

Lapkričio 23 d. Lietuva šventė Kariuomenės šventę. Buvo prisimintos lietuvių kovos dėl laisvės ir nepriklausomybės, prisiminti partizanai ir jų pasiaukojimas, ginant šventiausias tautos vertybes. Ar Lietuvos moksleivija buvo pakviesta aktyviai dalyvauti šventės programoje – ne tik sostinėje, bet kiekviename didesniame mieste ar net miestelyje? Ar jie įjungiami į kitas valstybines-tautines šventes? Prasminga, kad ruošiami rašinių, piešinių konkursai patriotinėmis temomis; prasminga, kad jaunuoliai užrašinėja buvusių tremtinių, partizanų ir kitų vyresnių gyventojų atsiminimus; prasminga, kad šiemet suruoštos ekspedicijos į tremties vietas Sibire. Tai vis nepamainomos patriotiškumo pamokos, tačiau jos pasiekia ne visus ir ne visur. Laikas atsibusti ir atitinkamoms švietimo įstaigoms, ir mokytojams bei auklėtojams, kad neprarastume dar vienos lietuvių kartos, kad mūsų tauta visiškai neišsivaikščiūtų.

metų. Neaišku, ant ko reikės pykti tada, kai Lietuva bus stipriai primiršusi savo buvusias dramas ir gyvens kitomis realijomis.

Čia gali patirti savo šalies ir visuomenės ateities kūrimo džiaugsmą – o juk matyti, kaip tavo akyse gimsta nauja visuomenė, yra didelė privilegija, tenkanti anaipol ne visų šalių ar juolab laikmečių žmonėms. Kam jau kam, o socialinių mokslų atstovams Lietuva su visais savo procesais turėtų būti likimo dovana, o ne kryžius.

Tikrąjį pripažinimą ir savirealizaciją (nors sykiu ir gerokai tikresnę nei svetur pagiežą, pavydą bei ne-

apykantą) gali patirti tik savo šalyje ir kultūroje. Tad būtinai reikia laikinai išvažiuoti iš Lietuvos – ypač studentams ir kūrybos žmonėms. Reikia keliauti ir nors truputį pagyventi kitose šalyse, kad nebūtum piktas, pagiežingas ir prietarų kupinas provincialas. Bet po to reikia būtinai grįžti į savo šalį – anksčiau ar vėliau.

Grįžęs ne tik gražini simbolinę skolą savo šaliai, kuri tave išugdė ir tiesiog pavertė žmogumi, bet ir padedi jai susivokti kintančiame pasaulyje. Ar gali būti kas nors kilniau už darbą tam, kad po tavęs tavo šalis būtų nors truputį geresnė ir gražesnė?

Žvilgsniai į Lietuvą po penkerių metų

NIJOLĖ JANKUTĖ

Aplankius Lietuvą vieną kartą per penkerius metus, išpūdžių ir išgyvenimų — šimtai! Noriu jais pasidalinti su jumis, mieli „Draugo“ skaitytojai.

Kaip iš tikrųjų derėtų, pirmiausia žvelgsiu į Vilnių, į jau baigiamus statyti Valdovų rūmus, Karaliaus Mindaugo — Valstybės dienų renginius ir kitas 2006-ųjų metų vasaros įdomybes.

Valdovų rūmų atstatymas jau įtrauktas į Lietuvos Tūkstantmečio 2009 m. programos projektą, todėl darbai čia, šalia katedros, vyksta visu greičiu. Jau žiojėja pagrindinio įėjimo anga, o gelsvai-rusvų plytų sienos primena milžinišką meduolį! Atrodo, vėliau rūmai bus tinkuojami baltai, kad derintųsi su katedra, prie kurios visas statinys labai arti prisišlijęs. Kontroversijos dėl rūmų bei milijoninių statybos išlaidų dar tebeverda. Kaip ten bebūtų — rūmai jau stovi ir erzintis tikrai nebeverta. Neretai pasauly atsitinka, kad didelės sumos, skirtos šalpai, o ne valstybės prestižui, „išgaruoja“ šelpiamųjų nepasiekę. Šiuos rūmus jau matom ir matysim. Lietuvos jaunimas, kuris ypač mažai apie Lietuvos istoriją žino, juose tą istoriją galės pamatyti savo akimis, išgirst savo ausimis specialiai čia greitoje ateityje rengsimose parodose, istorijos, meno, kultūros renginiuose.

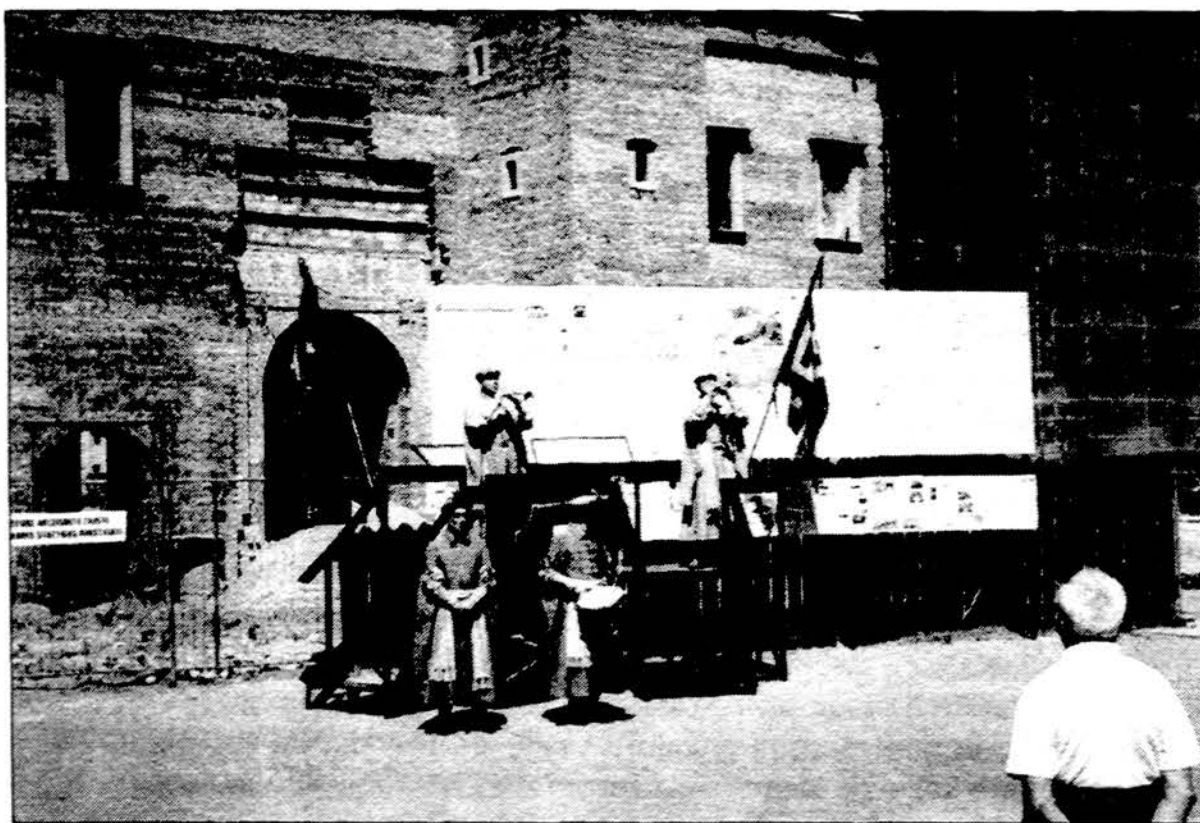
Dabar dailiame kioske prie pietinių rūmų įėjimo galima gauti daug informacijos apie rūmų atkūrimo projektus, statybą, Rūmų fondo rėmėjus. Už mažą auką labai verta išgauti spalvotai išspausdintą informacijos lapą su Lietuvos valdovų atvaizdais, kurie čia, Šventaragio slėnyje, pradėdant Mindaugu (1240 m.), baigiant Jonu Kazimieru Vaza (1648 m.), statėsi savo rūmus. Jau Mindaugo laikais, pagal archeologinius duomenis, čia buvusi mūrinė rezidencija; Vytauto D. laikais — gotikiniai rūmai; 16 a. Žygimantas Senasis persfatė juos renesanso stiliumi, o 1634 m. karaliaus Vladislovo Vazos laikais rūmuose buvęs patatytas operos spektaklis, pirmas šalyje. Kitoje leidinio pusėje — Valdovų rūmų apžvalga. Čia noriu įterpti sekmadieninį renginį prie rūmų. Tai „vidurdienio naujienos iš 16 a.“! Jas iškilmingai skelbia miesto šauklys su trimitininkų palyda. Visi vilki tų laikų parėdais. Didelis plusas Vilniaus savivaldybei, sugalvojusiai šią atrakciją miestelėnams ir turistams.

Na, Karaliaus Mindaugo — Valstybės šventę, vilniečiai šventė net 5 dienas! Vien tai šventei skirtų renginių programa užėmė 1/2 psl. „Lietuvos ryte“. Visa litanija renginių: nuo universiteto kieme Pilies festivalio atidarymo iki teatralizuotų eitynių „esu lietuvis — esu karalius“ Gedimino prospekte bei dar daug įvairenybių.

Apie karalių Mindaugą kalbant, aikštėje prieš Lietuvos Valstybinį muziejų iškilminga jo, sosto sėdinčio figūra, labai išpūdinga. Bet kas man čia į akį krito, tai paminklo papėdėje iškaltas mūsų senosios liaudies kalendorius su senoviškais mėnesių vardais, kaip, pvz., kovas — Gandrinė; rugpjūtis — Perkūno; rugšėjis — Alutinis; lapkritis — Ilgės; gruodis — Arklių dienos.

Grįžtant į birželio mėn. pabaigą, noriu prisiminti ir 1941 m. Lietuvos

Sukilimo minėjimą-konferenciją Vilniaus karininkų ramovėje. Šis, 65 m. praeityje nutolęs istorinis įvykis vis dar tebekelia kontroversijas. Minėjime dalyvavo ne tik dar gyvilių sukilimo dalyviai (kaip 100 m. sulaukęs buv. lakūnas Viktoras Ašmenskas), bet ir sukilėlių šeimų nariai bei jų draugai. Taip pat būrys jaunų karininkų. Teko čia sutikti net keletą čekagiečių pažįstamų — Joną Variakojį, Jadvygą Damušienę. Mačiau ir gen. Joną Kronkaitį.

XVI a. Vilniaus žinias trimituoja miesto šaukliai.

Konferencijoje buvo kalbama ne vien tik apie II pasauliniam karui prasidėjus sukilėlių bandytą, nacių užgniauztą Lietuvos nepriklausomybę, bet ir apie dabartyje svarbias mokslo-krikščionybės vertybes, ypač Lietuvai tapus Europos Sąjungos nare. Vyko žuvusiųjų pagerbimas Rusų kapinėse. Būrys Lietuvos kariūnų su iškilmingom apeigom padėjo ten gėles. Eilėje antkapių ten surašyti sukilimo dalyviai: žuvusieji sukilimo metu, įkalinti ir nužudyti Sov. Rusijoj bei nacių Vokietijoj. Skaitydama savo dėdės pavardę, prisiminiau jį tokį jauną, energingą ir gražų karininko uniforma... Dabar... tik žemės saują, dukros parvežta iš Rusijos tolybių... Bet jis pats man gyvas, vėl gyvoj Lietuvoj!

Vilnių belankant, labai netoli ir Trakai. Juos vėl aplankiau, pasitaisius tokiai idomiai progai — „Pilėnų“ operai Trakų pily! Buvo išimintinas vakaras. Didžiulis pilies kiemas pilnutėlis žmonių. Šiltas vakaras; pilis saulėlydžio gaisuose; mėnulio ragas, užkliuvęs už bokšto; trimitų ir dainų garsai bei dramatiškos liepsnos pilies angose „pilėnams susideginant“.

Vilnius — mūsų ilgos, dažnai tragiškos istorijos liudininkas ir dramatiškų įvykių centras. Vėliausias jų — Sausio 13-oji, 1991 metais! Ir štai, pagrindinis tos kruvinos dienos liudininkas — televizijos bokštas! Tai čia įvyko paskutinis irstancijos Sov. Rusijos nuožmumo proveržis, nusinešęs 12 jaunų lietuvių gyvybę, parodydamas pasauliui rusiško komunizmo veidą be kaukės ir, kokia ironija Rusijai, dar labiau sutvirtindamas Lietuvos nepriklausomybę! Vilnių lankant, šią vietą būtina aplankyti, kaip ir Aušros Vartus. Nes tai tikrieji Lietuvos Akropoliai — penas Europos monų skurdinamai lietuvių dvasiai.

Bokštas patatytas radijo ir TV signalams perduoti 1980 m. Jo aukštis 326 m. Statybos planuose jis turėjęs būti gerokai aukštesnis, bet

staiga užprotestavusi Maskva, kadangi, „joks socialistinių respublikų“, t.y. okupuotų kraštų, statinys negalys būti aukštesnis už Maskvos! Nors per prievartą „nukirptas“, bet šis bokštas vis dėlto yra 5-tas aukščiausias statinys Europoj.

Bokšto restoranas šaunus ir dar pamažu sukasi! Puiki proga apžiūrėti Vilnių iš paukščio skrydžio. Ne veltui restoranas pavadintas „Paukščių taku“. Kalėdų metu TV bokštas papuošiamas specialiomis

pasiklausius TV programos „Klausimėlis“.

Kitas gražus Vilniaus papuošalas — tai gėlės Neries krantinėse. Ir ne vien tik gėlės, bet gėlėmis žydintys žodžiai: vienoj krantinėj — AŠ MYLIU TAVE!, kitoj — IR AŠ TAVE!

Baigiant Vilnių džiaugtis (o dar daug būtų ką papasakoti), pamėnėsiu malonią staigmenėlę autobusą. Nebuvau visai tikra, ar tas autobusas rieda man reikiama kryptimi, paklausiau jį belipantį vyrą. Kai jis atsisuko, griebiausi pakartoti angliškai, nes jis buvo tamsaus gymio, juodaplaukis, toks itališkas. Bet vyrukas man atsakė sklandžiai lietuviškai. Greičiausiai Lietuvos žydas, pagalvojau ir paklausiau, ar jis vilnietis. „O ne, aš čia tik studijuju. Aš iš Libano“. Gerai, kad nepaklausiau, ar jis žydas... Vyrukas paaiškino, kad jis Vilnių studijuoja jau 4 metai ir lietuviškai išmokęs bendraudamas su studentais. Buvau maloniai nustebinta, nes libanietis ne tik taisyklingai kalbėjo, bet kalbėjo be jokio akcento!

Maximos, Akropolis, turgūs, televizija

Jau šiaip taip sudėlioju tolimesnius savo išpūdžių iš viešnagės Lietuvoje ir bandysiu papasakoti vieną kitą. Pradėsiu nuo orų, kaip Lietuvos TV pranešėjai sako — Orai! Dideli karščiai ir sausra birželio-liepos mėn. Tai visos Lietuvos nuolatinė dejonė dėl žūstančių pasėlių. Visgi parduotuvės ir turgūs perpildyti daržovėmis bei uogomis. Kiekviename mieste ir miestely ūkininkų turgūs labai populiarūs, gausūs produktais ir pirkėjais. Birželio-rugpjūčio mėnesiais, kai viešėjau Lietuvoj, turgūs raudonavo braškėmis, vėliau vyšniomis, serbentais, žaliavo svogūnais, agurkais, kopūstais, raudonavo pomidorais. O gelių, gelių — nuo ramunių, baltų, rausvų rugiagėlių, bijūnų iki rožių ir gladijolių! Apie kainas sunku spręsti, nes litas mažesnis už dolerį. Pieno litras 1.50 Lt, varškė 1.30 Lt, kefyras 1.49 Lt, gira litras 2 arba 3 Lt, dešros, pagal gamyklą, vienos po 10 Lt kg, kitos po 6 Lt. Kaip ir visur, parduotuvės skelbia įvairias nuolaidas, vartodamos idomų ir visai gerą žodį — Kainapjūtė! O tos juodos duonos visokiausių rūšių! Valgiau ir valgiau, kad atsivalgyčiau, nes čia nieko panašaus negausiu. Ypač daug sausainių, pyragų, meniškai išpuostų tortų, šakocių, sūrių!

Ir turguose, ir parduotuvėse pirkėjų daug. Vežimėlius, tokius kaip čia, vežasi prikrautus. Populiarios parduotuvės milžiniškos Maximos ir IKI. IKI firmos vardas labai tinka mūsų mėgstamam atsisveikinimo žodeliui. Todėl ir tose parduotuvėse skelbiama bei rašoma — IKI pasimatymo, IKI susitikimo IKI! Pieninės taip pat išgalvoja linksmus vardus, todėl yra pienas „Mano“, pienas „Sveikas“ ir juokingiausias — pienas MŪ (ant kartoninio įpakavimo šoka linksmos storos karvės — juodmargės!)

Parduotuvės Maximos — milžinai. Tokių neteko matyti, kai gyvenau Čikagoj. Na, o Akropolis Vilniuje dydžiu ir prabanga nukonkuruoja net čia matytas Westfield Stores. Akropoly trūksta tik „gulbės pieno“.

Nukelta į 5 psl.

Atkelta iš 4 psl.

Visą ten sutalpinimą parduotuvių, užkandinių, restoranų gausybę vainikuoja didžiulė čiuożykla! Žodžiu, Lietuva iš sovietinio „rojaus“ jau žygiuoja į kapitalistinį perteklių, kuris, be abejo, atsiims savo kainą, skurdindamas sotaus kūno dvasią.

Palikus gerovės altorius, mintys krypta į TV laidas, kaip, pvz., filosofo-politologo Lenido Donskio vedamas. Viena jų vadinosi „Pilietinė visuomenė ir demokratija, arba santykis tarp tų, kurie valdo ir kurie yra valdomi“. Diskusijose dalyvavo žurn. Miliūtė, Spurgas, buv. čikagietis R. Sakadolskis. Diskusijų išvada — mes dar nemokam būti savo valstybės piliečiais ir kurti pilietinę visuomenę. Dirbtinės sovietinės organizacijos žmones atbaidė nuo organizuotumo laisvėje. Mes dar labai vengiame organizuotis ir spręsti savo problemas laisvėje — laisvai.

Stebėjau ir kitą pokalbį su Vilniaus katedros klebonu Ričardu Doveika. Nors dar jaunas, gal todėl iškalbus, įtaigus, praktiškas idealistas. Baigęs teologiją Laterane, Romoj. Žurnalistas spaudžiamas pasisakyti celibato klausimu, kun. Doveika atsako, kad celibatas jam ne kokia tai auka, bet laisvai pasirinktas gyvenimo būdas. O erotika, tai Kūrėjo žmogui duota didelė dovana, kurią dabarties žmogus ypač piktnaudžiauja, išjuokia ir teršia.

Pradėjus prisimint TV matytas programas, noriu pasidžiaugt, kad vasaros mėnesiais buvo transliuota skambių, linksmų renginių, kaip, pvz., „Gero ūpo“, kur pasirodė įvairūs chorai ir puikūs vaikų ansambliai: „Saulutė“, „Lašiukai“, „Kebe-

riokšt“. Tie vaikai entuziastingai traukė ne tik „...ten malūne ežys malė, ežio vaikai ginas kalė...“, bet ir „Noriu viską išbandyti, saulę pasiekti, noriu vėją pavyti, noriu pats išgirsti volungę giedant ir pats surasti paparčio žiedą!“. Televizijos matytas renginys „Joninės Nidoj“ buvo ypač turtingas žvejų-jūrininkų dainų. „Šičia mano namai/Nepraeikit tylėdami/Nes ta saulė ir akmenys; Aš po saule guli!“ kažkaip įstrigo atmintin šis jų dainuotas punktelis.

Prie lengvų, juokingų ir įdomių TV programų skirčiau prieš 5-erius metus stebėtą ir dabar sėkmingai teberodomą Juro Jankevičiaus vadovaujamą laidą „Klausimėlis“. Juras Vilniaus gatvėse vis dar užkalbina praeivius įvairiais klausimais. Atsakymai į juos būna neįtikėtinai juokingi ir net kvaili. Pvz., Kl.: „Kokias valstybes siekia Latvijos sienos?“ Atsakymai: „Nu... gal Kaliningradą... turbūt Angliją, o gal Švediją...“ Kl.: „Panele, ar Jus kaip nors veikia mėnulio pilnatis?“ Ats.: „Žinoma! Mano plaukai išbala!“ Klausiant nei juoktis, nei verkt dėl tokio žmonių neišprusimo. Ypač jaunimas atsakinėja kvailiausiai. Teko kalbėtis su pačiu tos laidos vadovu, ar kartais jis nesurežisuoja tokių kvailių atsakymų? Sakėsi, kad ne, surežisuot negalima. Ir jis pats stebisi tokiais atsakymais. Laidai baigiantis, Juras pakviečia žinovus, kurie išsamiai atsako į tuos klausimus su paaiškinimais.

Kalbant apie TV, netoli ir spauda. Daugiausia teko pavartyti ir paskaityti „Lietuvos rytą“ ir „Lietuvos aidą“, „XXI amžių“. „Lietuvos

Per taisomą Žaliąjį tiltą į vis aukštėjančius Vilniaus dangoraižius.

rytas“ populiariausias, nes jis, kaip ir visuose kraštuose, skaitytojus traukia „karštomis“ žiniomis ne tik politinėmis, bet dar daugiau sensacijomis: kas ką nušovė, nužudė, išprievartavo, apvogė, išėikvojo. Bijau pameluot, ar „Rytas“, ar „Respublika“, turi priedą jaunimui vardu „Mes“. Čia teko pasiskaityti ne tik klausimų kaip, pvz., „Kokie vaikai/merginos verčia tave varvint seiles?“ — atsakymas: „juodaodžiai, siauraakiai, svarbu nelietuviškas akcentas!“, bet ir ilgoką straipsnį, pavadinimu „Prasidurkite skylutes“. Tik čia aiškinama ne apie auskarų skylutes ir net ne apie „bambauskarius“ bambeles, bet apie intymesnių vietų papuošimą. Pridėti ir paveikslukai! Prieš penkerius metus, Lietuvą lankydama, studentų

laikraštį skaičiau apie „sargių“ vartojimą, o dabar štai jau ir „intymių vietų pircingas“ — senoviškai lietuviškai — pradūrimas. Žodžiu Lietuvos jaunimėlis europėja, t.y. durnėja šuoliais! Prie savęs ir savųjų menkinimo prisideda ir poetas Erlickas eiliuodamas: „...gyveno Mindaugas toksai, pablūdes buvo jis visai — baisiausias iš visų banditų...“, o mūsų protėviai buvo tokie pat durni, kaip mes...“ Ar karalius Mindaugas buvo pablūdes ir dar banditas, sunku po 700 m. patikrint, nebent jei esi Erlickas. Šiaip ar taip, kitų tautų poetai savo praeitį, kartais ir labai pablūdusią, moka gerbti. Bet dėl šio poeto nusimint neverta. Lietuvoje yra nemažai poetų, vertų to vardo.

Bus daugiau

Pagaliau, kai jau visi kiti blokai buvo patikrinti, bloko vadas atėjo ir mūsų bloko patikrinti. Kai jis leido mums atsistoti, blokavas padavė komandą:

— Ramiai! Kepures nusiimti! Pagarba kairėn!

Bloko vadas, patikrinęs bloko suimtųjų skaičių, pasiėmė bloko knygą ir nuėjo raportuoti raporto viršininkui. Mes visą laiką turėjome stovėti ramiai, kepures prispaudę prie šlaunies.

Nuėjus bloko vadui ir nematant arti kitų smogikų, mes išdrisome truputį pasizvalgyti į dešinę, kur buvo rusų karo belaisvių stovykla. Kažkas pašnibždėjo, jog prie anų barakų gulinti didelė krūva lavonų. Nors buvo dar tamsoka, bet prožektorių šviesoje buvo galima pastebėti lyg ir krūvą malkų. Kas galėjo manyti, kad pro duris išmetami nuogi lavonai ir sniego krūvas. Atidžiau pažvelgus, buvo galima pažinti, kad čia gulėjo nemaža krūva nuogų lavonų.

Beveik prie visų blokų rikiuočių matėme padėtus lyg ir maišus. Pasiteiravę vėliau sužinojome, kad tai yra arba tą naktį mirusieji, arba sunkiai sergantieji, kurie nebėgali stovėti. Jie turėjo patikrinime dalyvauti, nesvarbu, ar jie buvo gyvi ar mirę. Paskui dieną jau „sutvarkydavo“ tą reikalą.

Po rytinio patikrinimo, kuris užsitęsė iki valandos, vėl grįžome prie barako. Tai buvo sekmdienis, 1941 m. gruodžio 21 d. Apie valandą laiko mus pamankštino, mokė žygiuoti, lygiuotis, susiskaičiuoti ir, kas stovykloje buvo labai svarbu, nusiimti kepurę. Po mankštos, mums gerokai apšilus, suvarė į bloką. Reikėjo baigti registraciją, užpildyti kelis formūlus. Mes, naujokai, sustojome eilėje vienas už kito. Staiga vienas suimtųjų suriko:

— Achtung! (Dėmesio). — Visi išsitempė kaip žvakės, o įėjus smogikas vaikščiojo po baraką ir žvalgėsi į visus kampus. Nuėjus į kitą sparną po vieną. Atsisėdo ant stalo, užsirūkė cigaretę ir pradėjo kiekvieną kvosti: kiekvienas suimtas turėjo visai arti prie jo priėjus atsistoti ir ramiai stovėti. Tada jis ėmė klausinėti:

— Tamstos vardas?

—

— Iš kur?

NACIŲ PRAGARE

Kalinio Nr. 40627 išgyvenimai
nacių koncentracijos stovyklose
1941—1945

IONAS GRIGOLAITIS

Nr. 12

— Iš Amsterdamo!

— Tautybė?

— Olandas!

— Tamsta ne olandas, bet žydas. Sakyk, kad esi žydas.

— Ne, aš esu olandas!

— Drauguži, jei aš Tamstai sakau, kad esi žydas, tai ir esi žydas. Supranti..., — ir trenkė jam į žandą, kad tas visu ūgiu išsitiesė asloje. Smogikas liepė jam skubiai keltis ir vėl toliau kalbino:

— Ar tiki, kad esi žydas? Eikš artyn, nebijok manęs. — Nusitvėręs už skverno pasistatė jį parankioje pozicijoje.

— Aš esu olandas, — atsakė suimtas. Smogikas kirtu antrą kartą veidan ir suimtas vėl pagriuvo.

— Kelkis greičiau ir pasakyk man, kad esi žydas, — juokavo smogikas.

Suimtas matydamas, kad nėra kitos išeities, paniurnėjo:

— Taip!

Smogikas liepė jam apsisukti, spyrė į užpakalį ir pasakė:

— Keliauk!

Atsisukęs pasimojo kitą iš eilės.

— Tamstos pavardė?

—

— Iš kur?

—

— Dėl ko Tamsta čia?

— Paabejojau Vokietijos laimejimu!

— Kas Tamsta iš profesijos?

— Kunigas!

— Tamsta ne kunigas, bet suvedžiojas ir klaidini žmones. Tamsta gali atleisti nuodėmes? Atleisk man jas iš anksto, nes aš ketinu nusikalsti.

Kunigas pradėjo aiškinti, kaip dogma liepian... Tuo momentu smogikas smogė jam veidan, jog vyresniojo amžiaus kunigas sugriuvo. Smogikas suriko:

— Kelkis greičiau ir pasakyk, ar man atleidai nuodėmes ir ar aš galiu toliau daryti nuodėmių?

Kunigas pakartotinai gavo smūgių, smogikui iš jo šaipantis:

— Tamsta vartais kaip girtuoklis ir nesakai, ar atleidai man nuodėmes, ar ne...

Taip kvotė visus naujokus. Man atrodo, jog nėra nieko baisesnio kaip eilėje stovint laukti, kada toks padauža smogikas be jokio pagrindo išdaužys žandus. Baigęs kvotą išvarė mus laukan rikiuotės pratimams.

Bebėginėjant atėjo pietūs. Vėl suskambejo skambutis vykti patikrinimui. Išsirikiavome, išsilygiavome ir laukėme, kol ateis mūsų eilė, nes mūsų blokas stovėjo paskutinėje vietoje.

Pietinis patikrinimas retai trukdavo ilgiau negu pusvalandį. Iš patikrinimo grįžus, tuoj sulėdo į baraką ir pradėjo dalinti pietus. Sekmdienio popietė praėjo ramiau. Sėdėjome prie stalų, šalome ir laukėme nežinia ko. Iš barako išeiti neleido, nes čia buvo karantino blokas.

Sekmdieniais vakarinis patikrinimas būdavo ketvirtą valandą. Jau valandą prieš patikrinimą sustojome prie barako. Darėme pratimus, kaip kepurę nusiimti, susiskaičiuoti, ir vėl stovėjome ir šalome. Pagaliau suskambejo skambutis. Vėl pradėjo blokai rinktis į stovyklos aikštę. Išsirikiavus ir išsilygiavus visi blokai turėjo perskaityti eiles. Visa aikštė tada aidėdavo, lyg būrys šunų lotų.

Visiems blokams išsiskaičiavus, atėdavo smogikai patikrinti ir paimti blokų knygų. Patikrinus bloką buvo leidžiama laisvai stovėti, kol bloko vadas eidavo raportuoti.

Pasibaigus patikrinimui, kiekvieną sekmdienį būdavo dainų valandėlė. Ar šaldavo, ar būdavo baisiausia vėtra, dainų valandėlė niekada nebūdavo praleista.

Bus daugiau.

V. Adamkus: negalime iššvaistyti vienybės

Gėlės žuvusiems kariams.

Linus Petrauskienės (ELTA) nuotr.

Vilnius, lapkričio 22 d. (ELTA) — Prezidentas Valdas Adamkus 88-ųjų Lietuvos kariuomenės įkūrimo metinių proga už ištvermę ir atsida-
vimą didvyriškai ginant Lietuvos
laisvę ir nepriklausomybę apdovano-
jo ginkluoto pasipriešinimo kovoto-
jus. Valstybės apdovanojimai už nuo-
pelnus krašto apsaugai trečiądienį
buvo įteikti ir Lietuvos kariams.

Iškilmingos ceremonijos metu
valstybės vadovas pabrėžė, kad Lie-
tuvos karių šventė įprasmina gyvą
tautos ir kariuomenės ryšį, visų Lie-
tuvos žmonių ir Tėvynės laisvės gy-
nėjų vienybę.

„Nevalia pamiršti svarbių istori-
jos pamokų, pasiekiančių mus iš
šimtmečių glūdumos ir dešimtmečių
praeities: Lietuvos valstybė buvo
stipri, kai sergėjo ir puoselėjo visuo-
menės vienybę, ugde glaudų kariškių
ir visų piliečių bendradarbiavimą“, —
sakė V. Adamkus.

Prezidentas pabrėžė, kad ši am-
žių išbandyta tiesa yra svarbi ir šian-
dien.

„Negalime leisti iššvaistyti vie-
nybės. Neturime teisės leisti laiko
dulkėms užkloti solidarumo, kuris
Atgimimo metais brendo mūsų mies-
tų aikštėse ir Baltijos kelyje. Negali-
me sutikti, kad politinių išbandymų
vėjai išblaškytų tarpusavio pasitikė-
jimą ir ryžtą priešintis prievartai“, —
sakė Lietuvos vadovas.

Prezidentas priminė, kad šios
vertybės buvo labai brangios Lietu-
vos laisvės kovotojams, ne vienerius
metus kovojusiems prieš netiesą.

„Visų pasipriešinimo dalyvių ro-
dytas pavyzdys ir prieš šešiolika me-
tų atkurtos mūsų valstybės karių bei
karininkų pastangos ir pasiaukoji-
mas leidžia didžiuotis kariuomene
šiandien. Jūsų dėka šiandien Lietuva
tapo lygiaverte tarptautine pratybų
partnerė“, — sakė valstybės vadovas.

Britų karališkosios poros padėka

Vilnius, lapkričio 22 d. (ELTA) — Didžiosios Britanijos karalienė
Elizabeth II ir jos vyras Edinburgh
hercogas Philip laiške, adresuotame
Seimui, išreiškė nuoširdžią padėką
už įsimintino vizito organizavimą.

„Karalienės ir Edinburgh herco-
go valstybinių vizitų Lietuvoje buvo
labai įsimintinas ir jie labai džiaugia-
si savo apsilankymu Seime. Jos Dide-
nybė ir Jo Karališkoji Prakilnybė ži-
no, kiek daug laiko ir pastangų rei-
kėjo organizuojant tokį įvykį kaip šis,
ir paprašė savo padėką perduoti vi-
siems tiems, kurie prisidėjo prie jo
sėkmės.

Šiuo laišku karalienė ir Edin-
burgh hercogas Jums siunčia savo ge-
riausius šiltus linkėjimus“, — rašo-
ma karalienės asmeninio sekretori-
aus padėjėjo laiške.

Laišku Edinburgh hercogas pa-
dėkojo ir Seimo pirmininko pirmajam
pavadotojui Česlovui Juršėnui už
padovanotas knygas „1791 m. gegu-
žės 3 d. Konstitucija“ ir „Kodėl ne-
rauda Česlovas Juršėnas“.

Jungtinės Didžiosios Britanijos
ir Šiaurės Airijos Karalystės karalienės
Elizabeth II ir Edinburgh herco-
go valstybinis vizitas Lietuvoje vyko
2006 m. spalio 16-18 dienomis.

SPORTAS

* Naudingiausių ULEB tau-
rės vyrų krepšinio turnyro ket-
virtinjo rato žaidėju su 38 balais
tapo 33 metų Kazanės „Uniks“
(Rusija) komandos puolėjas Saulius
Štombergas, kurio komanda antra-
dienį namuose po pratęsimo 100:94
nugalėjo Madrido „Real“ (Ispanija)
krepšininkus. Lietuvis nugalėtojams,
kurie turnyre iškovojo 3 pergalės iš 4,
pelnė 29 taškus, po krepšiais atkovo-
jo 7 ir perėmė 1 kamuolį, atliko 5 re-
zultatyvius perdavimus bei dukart
suklydo.

* Antrąją vietą NBA pirmeny-
bių Rytų konferencijos Centri-
niame pogrupyje užimanti Šarū-
no Jasikevičiaus Indiana „Pacers“
komanda antradienį namuose 93:88
nugalėjo Milwaukee „Bucks“ krepši-
ninkus. Antradienio rungtynėse lie-
tuvis į svečių krepšį įmetė 10 taškų,
po krepšiu sugriebė bei perėmė po
vieną kamuolį, atliko du rezultaty-
vius perdavimus, dukart suklydo bei
kartą prasižengė.

* Aštuntą pergalę vienuolik-
tose NBA čempionato reguliario-
jo sezono rungtynėse iškovojo
Rytų konferencijos Cleveland „Ca-
valiers“ komanda su Žydrūnu Ilgaus-
ku, antradienį namuose 97:94 įveiku-
si Memphis „Grizzlies“ krepšininkus.
Lietuvis nugalėtojams pelnė 12 taš-
kų, po krepšiais atkovojo 8 kamuolius
(4 — puolime), blokavo du varžovų
metimus, atliko rezultatyvų perdavi-
mą, po triskart suklydo bei prasižen-
gė.

* 28-erių metų NHL Washing-
ton „Capitals“ komandos puolė-
jui Dainiui Zubrui draugė Natha-
lie Sanschgrin pirmadienį pagimdė
duką. Tėvai naujagimę pavadino
Emma. Tai jau antrasis D. Zubraus ir
kanadietės N. Sanschgrin vaikas —
sūnui Tomui spalio 24-ąją sukako
ketveri.

VSD domisi Seimo narių pokalbiais

Vilnius, lapkričio 22 d. (Alfa.lt) — Valstybės saugumo departamento
(VSD) Ikitiesminio tyrimo skyriaus
viršininkas Vytautas Lengvenis atsiuntė
užklausą Seimo kancleriui Gintautui
Vilkevičiui, klausdamas, kas 2006 metų
gegužės — birželio mėnesiais naudojo-
si keliomis dešimtimis vyriausybės
ryšio telefono numeriais.

Naudojimąsi vyriausybiniu ryšiu
administruoja pats VSD.

Rašte teigiama, jog informacija
reikalinga ikitiesminiam tyrimui dėl
297 Baudžiamojo kodekso straipsnio
1 dalies pažeidimo — tarnybinės pa-
slapties išdavimo.

Telefonų numeriai, kuriuos pra-
šoma pateikti VSD užklausoje, prik-
lauso Seimo pirmininkui Viktorui
Muntianui, Seimo pirmininko pava-
duotojams Vydui Gedvilui, Andriui
Kubiliui. Taip pat užklausoje nurodo-
mi daugelio frakcijų seniūnams, Ope-
ratyvinę veiklą tiriančiai komisijos,

Nacionalinio saugumo ir gynybos ko-
miteto nariams priklausančias telefo-
no numeriai.

Seimo pirmininkas V. Muntianas
mano, kad VSD galėjo klausyti tik
Seimo nariams skambinusio asmens
pokalbių. „Manau, kad Seimo narių
pokalbių nebuvo klausomasi, nes
toks klausymasis turi būti sankcio-
nuotas“, — tvirtino V. Muntianas.

V. Muntianas teigia, kad VSD už-
klausa nedarys jam įtakos priimant
sprendimą dėl Nacionalinio saugumo
ir gynybos komiteto tiriamos VSD
veiklos išvadų, nes, anot Seimo pir-
mininko, jis tarnybinės paslapties ne-
ra atskleidęs. „Neįmanoma padaryti
įtakos, nes už savo veiksmus galiu at-
sakyti pats“, — sakė V. Muntianas.

„Galbūt korektiškiau būtų, jei į
tautos atstovus kreiptųsi pats VSD
vadovas“, — V. Muntianas pripažino,
kad jį stebina tai, jog raštas pasirašy-
tas ne Arvydo Pociaus.

Teismas „nubraukė“ dvi Seimo komisijas

Atkelta iš 1 psl.

Pasak Seimo Teisės ir teisėtvar-
kos komiteto (TTK) vadovo Juliaus
Sabatausko, KT paskelbus išaiškini-
mą, komisijos turėtų atsakyti iš-
vadų formulavimu dėl užduočių, ku-
rios, pagal išaiškinimą, pavestos
prieštaraujant Konstitucijai.

Šiuo atveju VSD veiklą tirianti
Seimo komisija neturėtų kelti V. Po-
ciūno išsiuntimo į Baltarusiją teisė-
tumo ar tikslingumo klausimo.

Pasak J. Sabatausko, dėl komisi-
jos J. Abromavičiaus žūčiai tirti, ka-

dangi dauguma klausimų susiję su
ikiteisminio tyrimo medžiaga, Sei-
mas klausimus arba turėtų perfor-
muluoti, arba tyrimo turėtų būti at-
sisakyta.

Komisijos pirmininkė Loreta
Gružienė sako, jog komisijos tyri-
mo objektas su ikitiesminio tyrimo
medžiaga nesusijęs. „Byla nutraukta,
tai jau visai kiti procesiniai veiks-
mai“, — sakė L. Gružienė.

Ši komisija antradienį susirinko į
pirmąjį posėdį, kuriame buvo susitar-
ta dėl darbo reglamento.

A. Brazauskas: nėra didelių problemų...

Atkelta iš 1 psl.

net kai dirbau Prezidentūroje, niekas
nė vieno mano patarėjo pavardės ne-
žinojo. Taip reikia dirbti.

Ne mano reikalas kištis į tas in-
trigas, tai Lietuvai dabar būdinga,
nes valstybė šiuo metu didelių proble-
mų neturi, tai visi ir užsiima niekais.

— O „Mazeikių nafta“? Argi
nėra problemų? Juk pardavimas
vėl atidedamas — iki gruodžio 15
d. arba iki Kalėdų... Ar tikite,
kad sandoris su „PKN Orlen“ vis
dėlto bus užbaigtas ir nereikės
ieškoti naujų pirkėjų?

— Dėl „Mazeikių naftos“ — ką
dar komentuoti, jei viskas išspręsta.
Ateis laikas, ir viskas bus parduota,
sutartis pasirašyta, aš ramus. O kad
atidėta — taigi tik porai savaitių.
Sandoris brangus, tai ne pakelį ciga-
rečių nusipirkti.

— Bet kalbama, kad išorės jė-
gos toliau mėgina numušti kainą
arba sužlugdyti sandorį?

— Kur kalbama? Na, gerai, turi
žmonės savo nuomonę, ir tegul turi,
nemanau, kad būtina juos bandyti
perkalbėti. Demokratinėje visuome-
nėje tai normalus dalykas, tik jei kal-
bama apie rimtą reikalą, ir išdėstyti
nuomones turi rimti žmonės — tie, ku-
riems priklauso, o tai, žinot, sumaišo
veiklos sritis, nepaiso Konstitucijoje
nustatyto valdžios institucijų atskyri-
mo principo. O tada jau nelieka tvar-
kos. Turi būti konkrečiu — aš tik taip
suprantu valstybės valdymą.

— O šiandien Lietuvoje kas
ką su kuo supainiojo?

— Pirmiausia pasakysiu, kad Sei-
mas per daug sau leidžia. Ką reiškia
tų laikinųjų komisijų kūrimas, kada
užsiimama ne parlamentine kontro-
le? Parlamentinės kontrolės ribų
klausimą keliau visą laiką būdamas

premjeru. Parlamentinės kontrolės
sąvoka turi būti labai aiškiai apibrėž-
ta. Mes savo jauną valstybę turim
labai aiškiai įtvirtinti, nuo kiek iki
kiek yra parlamentinės kontrolės, t.
y. parlamento kompetencija. Tai val-
stybinio lygio klausimas, kurį reikia
rimtai diskutuoti.

Juk dabar laikinosios komisijos
pradeda vykdyti prokuratūros, teis-
mų funkcijas. Nuo kada kažkokios
komisijos gali ką nors kaltinti? Nor-
maliame valstybėje tik teismas gali pa-
sakyti — kaltas žmogus ar ne, arba ga-
lų gale pats žmogus, jei jaučiasi
kaltas, bet ne kokia komisija.

— Kaip vertinate įsismarka-
vusį skandalą dėl VSD veiklos ir
jos tyrimo?

— Neigiamai vertinu, manau, be
reikalo toks skandalas iškeltas. Tai
vėl kompetencijos lygis. Saugumo va-
dą skiria ir atleidžia prezidentas, to-
dėl tai pirmiausia prezidento kompe-
tencijos reikalas. Daugiau ir nėra ko
komentuoti. Manau, kad tokia įstaiga,
kaip saugumas neturi būti taip pa-
viršutiniškai taršoma. Turi būti kur
kas rimčiau viskas daroma.

— Skandalai lydi ir Sociali-
nės apsaugos ir darbo ministrę,
dabar jau socialdemokratę V. Blinkevičiūtę. Dėl prezidento
rinkimų kampanijos finansavi-
mo reikalaujama, kad ji atsista-
tydintų. Kokia jūsų nuomonė?

— Na ką, valio. Jeigu visus atsta-
tydinti, to reikalauja konservatoriai,
tai jau nebūtų vyriausybės. Atstata-
dinti — lengva veikla, bet normaliai
dirbti — kur kas sudėtingiau. Blinke-
vičiūtė — puiki ministrė, aš su ja dir-
bau penkerius metus ir, duok Dieve,
kad kiti taip dirbtų.

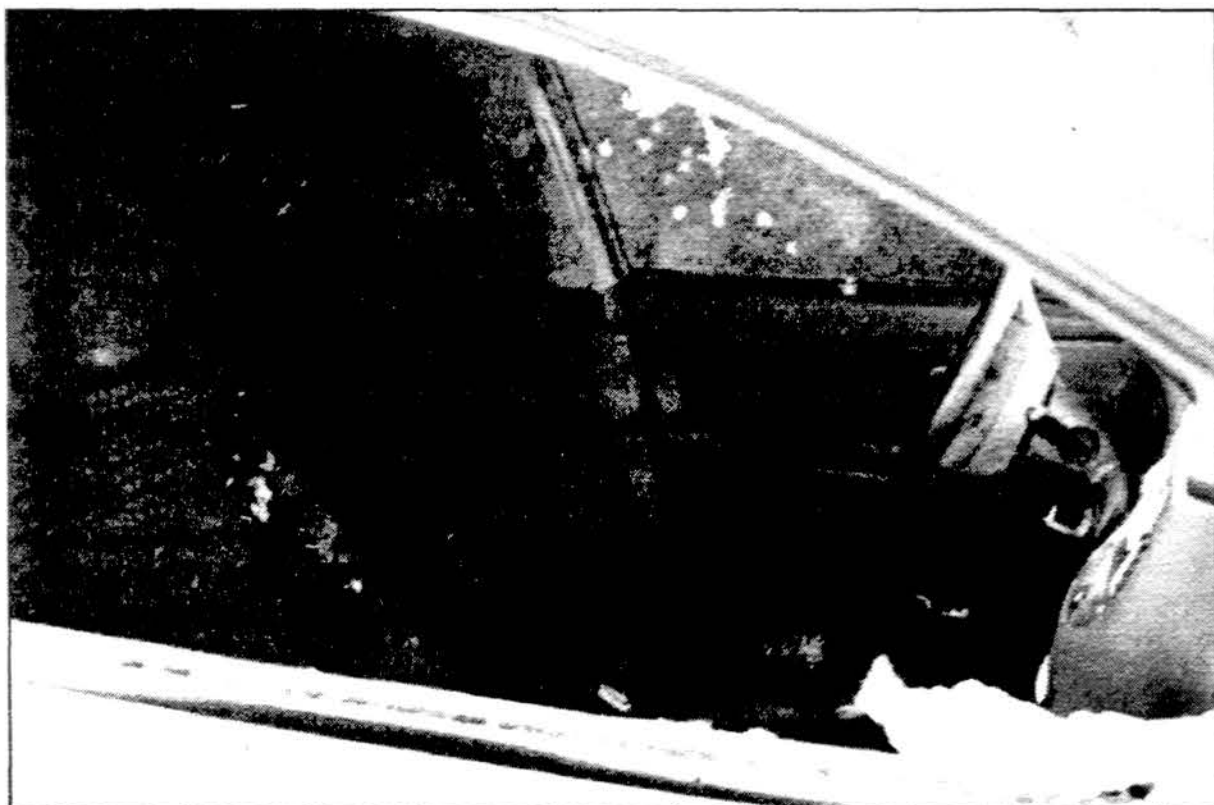
Interviu parengė Alfa.lt korespon-
dentė G. Maksimaitytė.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Libane — nauja politinė žmogžudystė

P. Gemayel automobilis po apšaudymo.

TalCualDigital.com nuotr.

Atkelta iš 1 psl.

šių kovotojų grupuotė, pasiryžusi nuversti „proamerikietišką kabinetą“.

Ministro nužudymas sulaukė griežto tarptautinės bendrijos pasmerkimo, o daug Libano politikų dėl jo apkaltino Siriją, kurią taip pat laikoma atsakinga už buvusio šalies ministro pirmininko Rafiq al Hariri žūtį 2005 metais. Damscus valdžia savo ruožtu pasmerkė P. Gemayel nužudymą.

„Šiandien vyksta tai, ką galima laikyti Libano destabilizavimo procesu. Nes turime drąsiai ir ryžtingai į tai reaguoti“, — radijui „France Info“ sakė Prancūzijos užsienio reikalų ministras Philippe Douste-Blazy.

Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Taryba antradienį pritarė planams įsteigti tarptautinį tribunolą teisti asmenis, įtariamus prisidėjus prie eks-premjero R. al Hariri nužudymo, tačiau tribunolo tema Libane kursto audringus ginčus tarp šalies politinių partijų.

Kai apie 15 narių turinčios Saugumo Tarybos sprendimą laišku bus informuotas JT generalinis sekretorius Kofi Annan, dokumentai dėl specialaus teismo įsteigimo bus perduoti Libano vyriausybei, kuri turės oficialiai juos patvirtinti.

P. Gemayel buvo vienas iš ministrų kabineto narių, praėjusią savaitę preliminarai pritarusių šiems JT dokumentams, kurie buvo įteikti ministro pirmininko Fouad Siniora vyriausybei.

Prieš Libano vyriausybės balsavimą dėl JT tribunolo lapkričio 11 dieną iš kabineto pasitraukus šešiems prosiriškiems ministrams, kilo vyriausybės krizė, o prosiriškas prezidentas Emile Lahoud ministrų kabineto veiksmus pavadino „nelegitimais“.

Žuvus P. Gemayel, dar dviejų ministrų mirtis ar atsistatydinimas sužlugdytų F. Siniora vyriausybę.

R. al Hariri sūnus Saad ir jo sąjungininkai apkaltino Siriją nužudžius pramonės ministrą, kad sužlugdytų planus įsteigti tarptautinį tribunolą.

Savo ruožtu „Hezbollah“ pareiškė, kad P. Gemayel nužudymu siekiama vėl sukelti Libane pilietinį karą, kuris buvo apėmęs šalį 1975-1990 m.

Popiežius Benediktas XVI Libano ministro nužudymą pavadino brutalia ataka ir paragino Libano žmones saugotis „tamsių jėgų, siekiančių sunaikinti šalį“.

Popiežius tai pasakė per savo savaitinę audienciją Šv. Petro aikštėje susirinkusiems piligrimams.

EUROPA

LONDONAS

Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas įspėjo Lenkiją ir kitas Rytų Europos šalis, kad požiūris į Rusiją kaip į priešą, o ne kaip strateginę partnerę, gali vėl padalyti Europą į dvi stovyklas. Rusijos santykiai istoriškai sudėtingi su daugeliu buvusios socialistinės stovyklos šalimis, kurios neseniai prisijungė prie Europos Sąjungos (ES). Šiuo metu Lenkija, viena įtakingiausių ES naujokių, blokuoja naujo susitarimo dėl ES ir Rusijos strateginio bendradarbiavimo pasirašymą.

* * *

Italas, kuris buvo susitikęs su Londone apnuodytu buvusiu Rusijos šnipu, trečiadienį sakė, kad Rusijos mafija ir korumpuoti vyriausybės pareigūnai turėjo stiprų motyvą nutildyti Aleksandrą Litvinenką. Akademikas Mario Scaramella, kuris padeda Italijos parlamentui tirti tuometinės Sovietų Sąjungos šnipų veiklą šaltojo karo metais, sakė, kad susitiko su A. Litvinenka viename Londono bare tą dieną, kai jis staiga pasijuto blogai. Pasak M. Scaramella, anksčiau viešbutyje A. Litvinenka buvo susitikęs su dviem rusais.

HAGA

Olandijos rinkėjai trečiadienį balsavo visuotiniuose rinkimuose, kuriuos, kaip rodo visuomenės apklausos, turėtų laimėti valdantieji premjero Jan Peter Balkenende krikščionys demokratai (CDA). Rinkėjai gali rinktis iš 24 partijų. Po rinkimų daugiausiai vietų parlamente gavusi partija bandys suburti daugumos koaliciją, nes dėl proporcingo atstovavimo sistemos praktiškai neįmanoma vienai partijai užsitikrinti absoliučios daugumos.

VARŠUVA

Lenkijos prezidentas Lechas Kaczyński trečiadienį ryte atvyko į Silėzijos kasyklą „Halemba“, kur antradienio pavakarę sprogo metano dujomis žuvo mažiausiai šeši angliai.

kasiai. Dėl šios tragedijos Lenkijos vadovas atšaukė numatytą vizitą į Gruziją. 17 tuo metu šachtoje dirbusių žmonių likimas nežinomas. Sprogimo metu šioje šachtos dalyje, kuri dėl pavojingos dujų koncentracijos buvo nebenaudojama, 23 darbininkai turėjo išmontuoti įrangą. Su kiekviena valanda viltis rasti daugiau gyvų darbininkų blėsta.

JAV

WASHINGTON, DC

Rygoje kitą savaitę įvyksiančio NATO šalių vadovų susitikimo „pasaulinės darbotvarkės“ pagrindinė tema bus Afganistanas, pranešė JAV valstybės sekretorės pavaduotojas Nicholas Burns. Jis sakė, kad JAV prezidentas George W. Bush dės visas pastangas Latvijos sostinėje 26-ųjų šios karinės sąjungos narių bendradarbiavimui stiprinti sprendžiant senas problemas tokiuose regionuose kaip Artimieji Rytai, Pietų ir Rytų Azija, Afrika ir Lotynų Amerika.

LOS ANGELES

Los Angeles ligoninėje mirė režisierius Robert Altman, pranešė jo kino kompanijos atstovas. 81-erių R. Altman mirė pirmadienio vakare. Mirties priežastys nenurodomos. Filmų „The Player“, „M*A*S*H“ ir „Nashville“ kūrėjas šių metų pradžioje prasitarė, jog apytikriai prieš 10 metų jam buvo persodinta širdis. 2006 metais Kino meno ir mokslo akademija apdovanojo R. Altman Garbės „Oskaru“.

AZIJA

TOKYO

Nors augimo sąlygos pastaruoju metu kiek suprastėjo, Japonijos ekonomika — didžiausia Azijoje ir antra pagal dydį pasaulyje — auga jau 58 mėnesius iš eilės, ilgiausiai nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos. Tačiau, pasak vyriausybės, pastaruoju metu kiek nusilpo vartojimas — pirmą kartą nuo 2004 metų gruodžio mėnesio. Vis dėlto vyriausybė pasiekė ženklų deficitą sumažinimo; žemės kainos padidėjo pirmą kartą per 14 metų, nedarbo lygis yra beveik žemiausias per aštuonerius metus, o įmonės sėkmingai kratosi skolų ir skelbia vis didesnę pelną.

Kanada areštavo Rusijos šnipą

Ottawa, lapkričio 22 d. (AFP/BNS) — Kanados vyriausybė praėjusią savaitę areštuotą vyrą antradienį apkaltino šnipinėjimu Rusijai — tai pirmas kartas per 10 metų, kai šalyje pateikiami kaltinimai šnipinėjimu.

Kanados federalinio teismo tinklalapyje antradienį paskelbta, kad lapkričio 14 dieną policija Montreal mieste areštavo užsienietį su suklastotais Kanados dokumentais Paul William Hampel vardu.

Jį, bandantį įsisti į lėktuvą ir išvykti iš šalies, sulaikė oro uoste dirbantys Kanados pasieniečiai.

„Kanados žvalgybos ir saugumo tarnyba turi pakankamą pagrindą manyti, kad užsienio pilietis, kuris dedasi esąs Paul William Hampel, priklauso vienai Rusijos specialiųjų tarnybų — Užsienio žvalgybos tarnybai (UŽT)“, — sakoma teismo tinklalapyje skelbiamuose dokumentuose.

„Turėdamas Kanados piliečio dokumentus P. W. Hampel slapta dirbo

Rusijos užsienio žvalgybos tarnybai, todėl kelia grėsmę Kanados nacionaliniam saugumui ir tarptautiniams interesams“, — nurodoma juose.

Skandalas dėl žmogaus su P. W. Hampel dokumentais yra pirmasis toks atvejis per pastaruosius 10 metų. 1996 metais iš Kanados buvo išsiųsti Ian ir Laurie Lambert, nustačius, kad iš tikrųjų jie yra slapti Rusijos žvalgybos agentai Dmitrijus ir Jelena Olševskiai. Jie naudojo anksčiau vaikystėje mirusių Kanados piliečių vardais.

Kaip teigia Ottawa, žmogus su P. W. Hampel dokumentais yra vadinamas nelegalas, tai yra, agentas, gyvenantis šalyje svetima pavarde. Teigiama, kad jis susijęs su Lambert byla.

„Šis UŽT nelegalas priklauso Rusijos žvalgybos karininkų elitui. Nelegalams UŽT suteikia ypatingą statusą ir patiki jiems itin sudėtingas bei delikatingas operacijas“, — sakoma minėtuose dokumentuose.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivų į visas pasaulio šalis.

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Chirurgai

**MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS**

Trūkio, tulžies pūslės, krūtys,
žarnyno, endokrinologinė ir
laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

GEDAS M. GRINIS, MD

Inkstų, pūslės ir prostatos
gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
(262) 948-6990

**Chiropraktika ir
manualinė terapija**

Amber Health Center Telefonas (708)-239-0909
• Manualinė terapija
• Chiropraktika
• Bioenergetinė kompiuterizuota įranga
• Kraujo tyrimai
• Homeopatija ir papildai
Dr. Vilija R. Kerelytė
Chiropraktikos gydytoja
6420 West 127th Street, Palos Heights, IL 60463

**Dr. Vida I. Puodžiūnienė
Healthy Connection
Chiropractic & Rehab Clinic**

Manualinė ir fizinė terapija, sporto
traumų specialistė, nugaros, kaklo ir
sąnarių gydymas, galvos skausmai ir
migrenos, artritas, dietos ir vitaminų
patarimai.

16547 W. 159 Street
Lockport, IL 60441
Tel. 815-834-9075/9076

Kalbame lietuviškai

**Ausu, nosies, gerklės
ligos**

**VYTENIS GRYBAUSKAS, M. D.
SUSAN T. LYON, M.D.**
Ausų, Nosies, Gerklės ligos
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

**Širdies ir kraujagyslių
ligos**

Cardiac Diagnosis, LTD.
4901 W. 79th St.
Burbank, IL 60459
Tel. 708-424-2024
**RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.**
Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS-ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

GAILĖ SABALIAUSKAS, M.D.
KARDIOLOGĖ — ŠIRDIES LIGOS
Midwest Heart Specialists
15900 W. 127th St. Ste 200
Lemont, IL 60439
630-719-4799.

Priklauso Good Samaritan, Central DuPage,
Edward ir Elmhurst ligoninėms

Ginekologija

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos pagal susitarimą

**Dr. VILIUS MIKAITIS
Dr. ANDRIUS KUDIRKA
Dr. JUSTYNA STENGEL**

Šeimos daktarai ir chirurgai
10811 W. 143rd St. Orland Park, IL 60467
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital, Christ Hospital
Tel. 708-460-2500
Valandos pagal susitarimą

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Sandra Rasa Valaitis, MD

Šlapimo pūslės inkontinencija,
gimdos, makšties ir pūslės ištrūkimas,
gydymas bei chirurgija
Priklauso University of Chicago,
MacNeal, Hinsdale ir La Grange Hospital
Tel. 773-834-8622
Valandos pagal susitarimą

Stuburo ir skausmo ligos

**JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD**
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužiedimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Akių ligų specialistai

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge
Tel. (708) 636-6622
Holy Cross Hospital, #4105
Tel. (773) 884-7960

Dr. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
VIDAUS LIGOS
Priimami MEDICARE pacientai
5540 S. Pulaski Road,
Tel. 773-585-2802
Valandos pagal susitarimą kasdien,
išskyrus sekmadienį

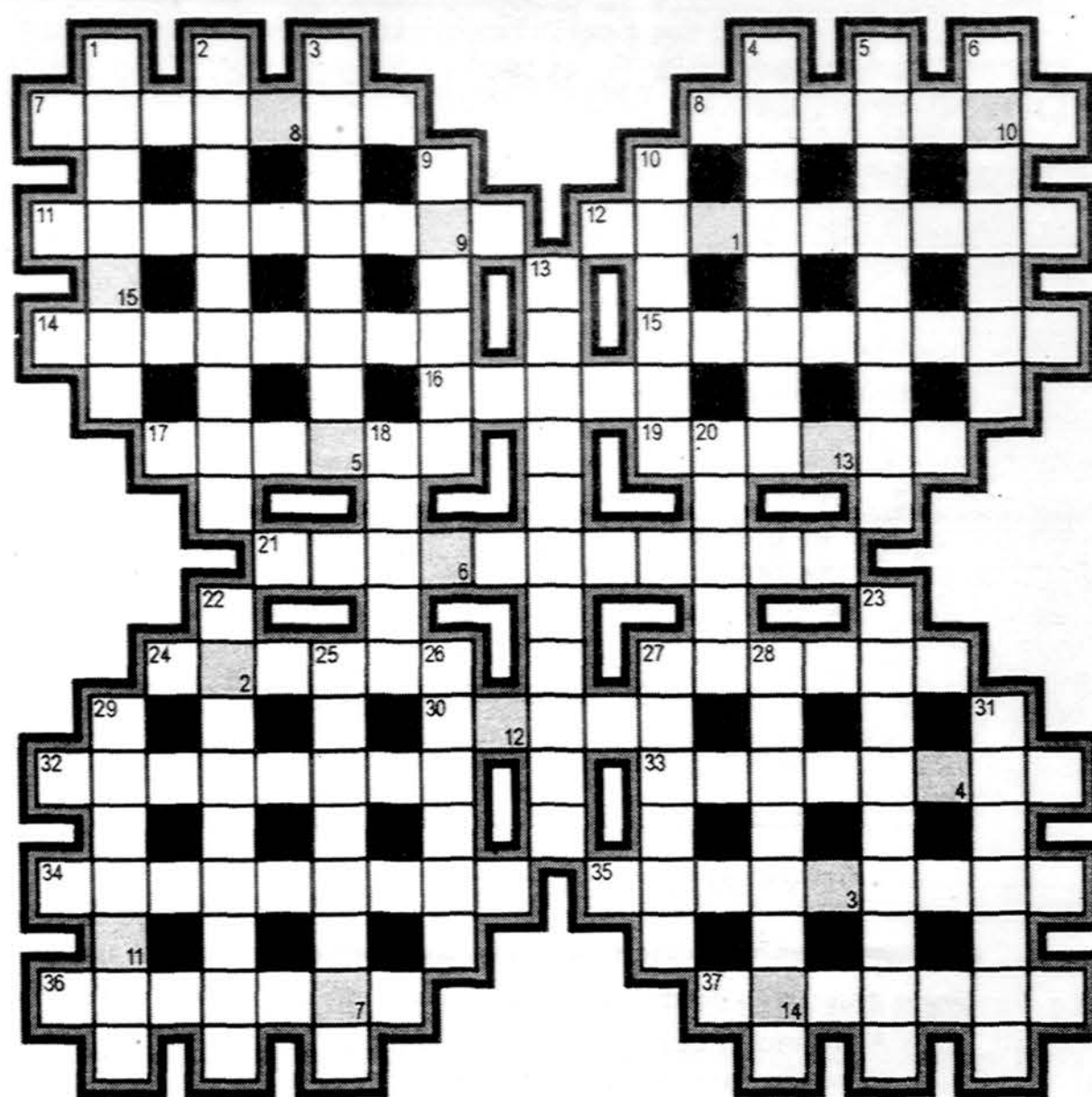
SURENDER LAL, M.D.
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 Ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

Kryžiažodis

Draugas Nr. 001

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

Vertikalčiai:

1. Senovinis medinis verpimo įrankis, išplitęs visame pasaulyje (jis naudojamas kartu su verpstuku). 2. Abejotinas sumanymas, viliantis atsitiktinės sėkmės. 3. Žmonių susibūrimas, organizacija. 4. M. K. Čiurlionio paveikslų ciklas „...sutvėrimas“. 5. Į JAV emigravęs žymus lietuvių poetas „Brazdžionis“. 6. Lietuvos krantus skalaujanti jūra. 9. NBA klube „Denver Nuggets“ žaidžiantis lietuvis Linas... 10. Viena didžiųjų Azijos upių, įtekanti į Bengalijos įlanką. 13. Susitarimas, abiem pusėms iš dalies nusileidžiant. 18. Skumbrinių šeimos labai didelė verslinė jūrų žuvis. 20. Sausumos audra. 22. Irano sostinė. 23. Anksti pavasarį pražystanti darželių gėlė. 25. Mokslas, tiriantis grožį ir meną. 26. Avies jauniklio mėsa. 27. Botagas trumpu kotu. 28. Laužtinė linija, primenanti Z raidę. 29. Skystis, kuris lieka, sumušus sviestą. 31. Stambus muzikinis veikalas, skirtas solistams, chorui ir orkestrui.

Horizontalčiai:

7... — ligų šaltinis. 8. Turtingo musulmono namo dalis, kurioje gyvena šeimnininko žmonos ir sugulovės. 11. Tarp kiminių augantis uogakrūmis, vedantis raudonas rūgščias uogas. 12. Kvapi miškų ir darželių gėlė, dar vadinama konvalija. 14. Žmonės, atvykę gyventi iš kitos šalies (imigrantai). 15. Patalpa dailės parodai. 16. Minkštai išdirbta elnio ar briedžio oda, turinti tankų pūką. 17. Iš Kinijos paplitęs gėrimas. 19. Žento ar marčios tėvas. 21. Uždara mokymo įstaiga, kurioje auklėtiniai ir gyvena (pensionas). 24. Žymi vienuolė Motina... 27. Džiovinta besėklė vynuogė. 30. Didelė slavų tauta. 32. Lazdos su rankenomis ir pažasties ar alkūnės atramomis, naudojamos pasiremti einant. 33. Kūnas, traukiantis geležį ir kai kuriuos kitus metalus. 34. Daugiabalsė lietuvių liaudies daina. 35. Įtaisas lakūnui ar kosmonautui iš skraidomojo aparato išmesti. 36. Paveikslas ar ornamentas, sudarytas iš stiklo, marmuro, medžio, metalų gabalėlių. 37. Presuotų vaistų ritinėlis.

Kryžiažodžio atsakymas — frazė iš raidžių skaičiais pažymėtuose langeliuose.

Atsakymai bus išspausdinti kitame šeštadienio numeryje.

Paruošė Danutė P.

**JAV LB SOCIALINIŲ
REIKALŲ TARYBOS**

PAGUODOS TELEFONAS
1-866-438-7400

Skambinkite nemokamai
kiekvieną ketvirtadienį,

nuo 6 val. v. iki 9 val. v. (Čikagos laiku)

Lietuvių kalbos kertelė

SENIAUSIEJI LIETUVIŲ KALBOS ŽODŽIAI

ANTANAS KLIMAS

Jau seniai kalbininkai yra pastebėję, kad archajiška, senoviška lietuvių kalba iš indoeuropiečių (ide.) prokalbės yra paveldėjusi kelis tūkstančius žodžių.

Kalbininkai galvoja, kad ide. prokalbė galutinai suskilo į atskiras kalbų grupes (iranėnų, italikų, tochanų, hetitų, armėnų, graikų, albanų, slavų, germanų, keltų, baltų ir t.t.) apie 3,000 m. pr. Kr. Taigi tie keli tūkstančiai lietuvių kalbos žodžių, paveldėti tiesiai iš ide. prokalbės, gali būti 5,000 metų senumo.

Teisybė, „eidami“ per baltų prokalbę, senąją lietuvių kalbą ligi 21-ojo šimtmečio, kai kurie šių žodžių gerokai pasikeitė, o kiti išliko veik nepasikeitę.

Todėl lietuvių kalba visuomet buvo labai svarbi lyginamajai indoeuropiečių kalbotyrai. Prof. Wolfgang P. Schmid (Goettingen univ.) net siūlė baltų kalbas padaryti lyginamosios indoeuropiečių kalbotyros centru.

Apie tai jau daug buvo rašyta, bet tai daugiausia mokslo veikaluose ir mokslo žurnaluose. Apie tai, aišku, jau seniai yra dėstoma universitetuose ir mokslininkų (kalbininkų) suvažiavimuose bei konferencijose, bet, manau, retas kuris „Draugo“ skaitytojų turi progos tuos raštus skaityti.

Todėl mes čia surašysime kelias grupes tokių senų, iš ide. prokalbės paveldėtų lietuvių kalbos žodžių, kurie per kelis tūkstančius metų išsilaikę gyvi dabartinėje lietuvių kalboje.

1. Skaitvardžiai: nuo 1 ligi 1,000.

Lietuvių kalbos skaitvardžiai yra labai gerai išsilaikę.

Tarp vieno ir dešimt tik vienas skaitvardis yra žymiai pasikeitęs.

Tai yra **devyni**. Mat, ide. prokalbėje — taip mano 99 proc. kalbininkų — 9 galėjo būti ***(E) NEWN**, vėliau, atrodo, sutrumpintas į ***NEWN** (Žvaigždutė prieš žodį rodo, kad tai yra ne kur nors parašyta forma, o moksliskai atstatyta, rekonstruota).

Reiškia: ide. ***NEWN** (plg. vok. k. **neun**, anglų k. **nine**, lot. **novem** ir t.t.), o lietuvių kalboje **devyni**: pirmasis garsas ***n-** pakeistas į **d-**.

Visi kalbininkai sutinka, kad čia veikė vad. atbulinė analogija: ***nevyni** tapo **devyni** — pagal **dešimt** (ide. ***DEKEM**).

Palyginkime: ide. prokalbėje skaitvardžiai 1–10 rekonstruojami taip:

- 1 — *EINOS
- 2 — *DWEYES
- 3 — *TREYES
- 4 — *KWETWERES
- 5 — *PENKWE
- 6 — *SEIS
- 7 — *SEPTEM
- 8 — *OKTO
- 9 — *(E) NEWN
- 10 — *DEKEM

Be **devyni** gerokai pasikeitęs yra lik. **aštuoni**, kilęs iš ***OKTO**: čia ide. **k** (minkštoji **k**) virto l. k. **š**, pirmas o virto a, ilgas o virto **-uo-**, o galūnė **-ni** yra jau paimta („pasiskolinta“) iš būdvardžių daugiskaitos, plg., **balti**, **seni**...

Geriausiais išsilaikęs (mažiausiai pasikeitęs) l.k. skaitvardis yra **ketveri**, plg. ide. ***KWETWERES**.

2. Šeimos nariai.

Lietuvių kalba išlaikė visus šeimos narių pavadinimus, išskyrus tėvą:

motina (moteris), **sūnus**, **duktė**, **brolis**, **sesuo**...

Tik tėvas yra vėliau sudarytas iš vaikų kalbos, plg., **tata**, **atta**, **pappa**, **daddy** ir pan.

Kodėl taip atsitiko, niekas negali paaiškinti.

Pvz., senoviška lotynų kalba išlaikė **pater**, **mater**, **frater**, **sovor**, bet kažkodėl ide. prokalbės ***sunus** ir ***dhugeter** („duktė“) pakeitė naujais **filia** ir **filius**, kurie išvesti iš ide. prokalbės šaknies ***dhel-**, kuri reiškė „žisti, siurbti, traukti pieną“.

Tarp kitko, lietuvių kalboje ta šaknis „paliks“ mums **dėlė** ir **pirm-dėlė** (karvutė, maitinanti savo pirmą veršėlį).

3. Žmogaus kūno dalys.

Čia jau didelė dalis žodžių yra paveldėti iš ide. prokalbės: **akis**, **ausis**, **dantis**, **lūpa**, **širdis**, **klu-bas**, **šlaunis**, **pėda**, **padas** ir daug kitų.

Bet ir čia lietuvių kalba kai kuriuos iš ide. prokalbės paveldėtus žodžius pakeitė kitais. Pvz., lietuvių kalbos žodis **ranka** yra išvestas iš šaknies **renk-**, **rank-**, **rink-**, t.y. **rinkti**, **renka**, **rinko**; **ranka** — ta kūno dalis, kuri ima, paima, renka...

Panašiai yra ir su žodžiu **galva**, kuris išvestas iš tos pačios šaknies, kaip ir žodis **galas**.

Labai įdomus lietuvių kalbos žodis **pilvas**, nes jis išvestas iš tos pačios ide. šaknies, kuri l.k. davė **pilti**, **pilis**, **pylimas** ir pan.

Tik neaišku, ką senovės lietuviai į pilvą pildavo...

Taip pat įdomu, kad lietuvių kalba turi du žodžius tam pačiam kūno organui: **jeknos** ir **kepenys**. **Jeknos** yra senas ide. prokalbės žodis, o **kepenys** yra išvesti iš seno ide. žodžio **kepti**.

4. Senieji l. k. veiksmazodžiai.

Didelė dalis pagrindinių lietuvių kalbos veiksmazodžių yra paveldėta iš ide. prokalbės.

Čia mes suminėsime tik keliolika: **būti**, **eiti**, **dėti**, **duoti**, **mesti**, **imti**, **kelti**, **kilti**, **ėsti**, **likti**, **minti**, **manyti**, **gimti**, **mirti**, **laukti**, **augti**, **sėsti**, **sėdėti**... ir daug daug kitų.

Žinoma, ir kai kurios kitos ide. kalbos yra išlaikiusios tam tikrą skaičių iš ide. prokalbės paveldėtų veiksmazodžių.

Gal įdomu tai, kad **ėsti** yra paveldėtas iš ide. prokalbės, o **valgyti** yra sudarytas kiek vėliau, giminingas su veiksmazodžiu **vilgyti**.

5. Paveldėti būdvardžiai.

Lietuvių kalba turi taip pat nemažą skaičių pagrindinių būdvardžių, paveldėtų iš ide. prokalbės: **senas**, **jaunas**, **naujas**, **nuogas**, **sausas**, **lengvas**, **žemas**, **aukštas**, **žalias**, **raudonas**, **geltonas**...

Gal „narsiausias“ iš visų tų būdvardžių yra **sausas**, nes tai yra žodis, išlaikęs ide. s garsą visose galimose žodžio vietose: pradžioje, viduryje ir gale: **s — s — s**.

Ide. forma rekonstruojama ***sousos**.

Dantų gydytojai

Dr. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos pagal susitarimą

Dr. AUŠRINĖ SCHNEIDER DANTŲ GYDYTOJA

Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos pagal susitarimą

Dr. V.J. VASAITIENĖ

Dantų gydytoja
4817 W. 83 St, Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos pagal susitarimą

Dr. RAMUNĖ MACIJASKAS

Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 708-598-2131
Valandos pagal susitarimą

Dr. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Dr. LINA POŠKUS

Dantų gydytoja
4635 W. 63 St., Chicago
Tel. 773-735-7730
10 S. 640 S. Kingery Hwy, Willowbrook
Tel. 630-323-5050

Dr. DALIA E. CEPELĖ, D.D.S.

Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos pagal susitarimą

Dr. DALIA JODWALIS

Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

Dr. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS DANTŲ GYDYTOJA

TRYLIKOS METŲ PATIRTIS
persikėlė į naują kabinetą
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com
Pilna dantų priežiūra:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas

Odos ligų specialistai

Dermatologijos ligų ir odos vėžio specialybė, kosmetinė chirurgija, viso veido atjauninimas

RUTH JÜRATĖ BARSKY, MD
120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

Dr. K. JUCAS

Odos ligų specialistas gydo odos auglius, žaizdas ir išsiplėtusias kojų venas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

...ĮVAIRŪS...

* **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu kartu 7 d. savaitėje be išeiginių dienų. Turi rekomendacijas, susikalba angliškai, rusiškai. Tel. 630-243-6475.

* **Moteris** ieško darbo prižiūrėti pagyvenusius žmones ar vaikus lietuvių šeimoje. Tel. 630-863-1168.

* **32 m. moteris**, gyvenanti Marquet Park rajone, ieško auklės darbo ar darbo namuose. Gali prižiūrėti vaikus savo namuose. Legalūs dokumentai. Tel. 773-503-9789.

* **Reikalinga moteris**, prižiūrėti vyresnio amžiaus moterį 2 kartus į savaitę. Tel. 708-656-6599

Taip pat — mano kai kurie kalbininkai — įdomūs yra tokie lietuvių kalbos būdvardžiai kaip **šaltas**, **šiltas** ir **aukštas**, nes juos galima laikyti neveikiamaisiais būtojo laiko dalyviais iš **šalti**, **šilti** ir **augti**.

6. Gamtos, aplinkos reiškiniai.

Šioje srityje lietuvių kalba išlaikė kelis šimtus iš ide. prokalbės paveldėtų žodžių.

Mes čia paminėsime tik pačius svarbiausius: **žemė**, **žiema**, **šaltis**, **sniegas**, **ugnis**, **medis**, **žmogus**, **vyras**, **diena**, **naktis**, **saulė**, **laukas**, **aušra** ir t.t.

7. Prielinksniai.

Daugelis lietuvių kalbos pagrindinių prielinksnių yra paveldėti iš ide. prokalbės: **į**, **in**, **per**, **pro**, **su**, **prie**, **pas** ir t.t.

8. Įvardžiai.

Ir lietuvių kalbos svarbiausieji įvardžiai yra paveldėti iš ide. pro-

kalbės: **aš**, **tu**, **jis**, **ji**, **mes**, **jūs**, **jie** **jos**...

Taip pat ir pagrindiniai vad. savybiniai įvardžiai: **mano**, **tavo**, **savo**...

Žinoma, kai kurie iš tų paveldėtų įvardžių yra gerokai pakitę. Geriausiai išsilaikęs yra **tu**, o **aš** yra daugiausia pasikeitęs. Daugmaž taip: ide. ***egho** > ***ežo** > ***eža** > ***ež** > ***eš/aš**.

Todėl, manau, yra suprantama, kodėl garsusis prancūzų kalbininkas prof. Antoine Meillet (kai kas rašo: Antuanas Meje!), esą, patardavęs savo studentams nuvykti į Lietuvą ir pasiklausti, kaip šneka Lietuvos ūkininkai.

Pats profesorius Meillet 1922 metais buvo atkeliavęs į Kauną ir klausėsi, kaip šnekoja jauni Lietuvos kareivėliai, kilę iš įvairių Lietuvos vietų. Tarp kitko, prof. Meillet labai domėjosi lietuvių kalbos tarmėmis.

OLIMPIJA IR MINDAUGAS LANKĖSI LIETUVOJE

Prabėgo daugiau kaip du mėnesiai nuo Olimpijos ir Mindaugo apsilankymo Lietuvoje. Įdomu buvo pabendrauti ir pasidalinti mintimis apie praeitį ir šios dienos problemas. Apsilankius daugelyje miestelių ir kaimų — nuo Jašiūnų, Šalčininkų iki Pirčiupio pietrytinėje Lietuvos dalyje — mačius tuos kraštus daugiau kaip prieš 50 m., matomi dideli pasikeitimai. Tos vietos primena Plechavičiaus kariūnų tragediją ir daugelį netekčių, vykusią Antrojo pasaulinio karo pabaigoje.

Olimpijai buvo aktualu rasti tėčio šaknis Eišiškių apylinkėse. Apie Jelmokus pasakojo ne vienas šio krašto senbuvis, tačiau ar tai tos šaknys, nepavyko nustatyti. Nors keliaujant oras buvo nekoks, tačiau šio krašto gamta labai įspūdinga. Gaila, kad kaimuose su gražiais pavadinimais — Dainava, Rėžiai, Balandžiai ir kt. lietuvių kalbos beveik neišgirsi. Matyti daugelio buvusių kolūkių pusiau sugriautos liekanos. Šis vaizdas paplitęs visoje Lietuvoje. Tai dainuojančios revoliucijos palydovai.

Atvykus į Pirčiupio kaimą, aplankėme kunigo Saulėno iš Cambridge, MA pusseserę. Tai labai nuoširdi dzūkė, išgyvenusi visą pokario terorą. Pirčiupyje pastatytas patogus motelis, kurį valdo atvykėlis lenkas.

Pirma kelionės diena buvo įspūdinga. Vėliau važiuojame į Vilkaviškio ir Šakių apylinkes. Čia vaizdas žymiai skiriasi nuo pietrytinės Lietuvos. Ūkininkai gerai prižiūri laukus. Matyti nemažos galvijų bandos. Vaizdas malonus akiai. Suvalkiečiai tvarkosi, nepaisant problemų. Vilkaviškyje Mindaugas aplankė savuosius ir pasidairė po miestą, kuris nuteikia gerai. Centrinėje miesto dalyje neseniai pastatytas paminklas dr. Basanavičiui.

Toliau vykome link Griškabūdžio. Ten Mindaugas aplankė gimines. Tenka pastebėti, kad Griškabūdyje labai gražiai sutvarkytos rusų karių kapinės.

Aplankę Mindaugo gimtuosius Šakius, vykome į jo mišką netoli Gelgaudiškio. Pravažiuojant greta Ropų dvaro, pajunti slogų įspūdį, kaip negailestingai niokojamas istorinis paveldas. Šio įspūdingo komplekso nesugriovė komunizmo statytojai, tačiau laisvi lietuviai elgiasi kaip barbarai.

Toliau mūsų kelionė tęsiasi į

Kėdainius, Josvainius ir Antanavą. Tai Olimpijos gimtinė. Buvęs dvaras paskandintas Angirių hidroelektrinės, užtvėnkus Šušvės upę. Nepriklausomybės pradžioje savininkai norėjo gauti dalį akcijų už sugriautus namus ir užimtą žemę, tačiau buvo atsakyta, nes jau buvo numatyta privatizuoti ir pelningai parduoti. Taip ir buvo nomenklatūros padaryta. Pabuvoję Kėdainiuose ir Kaune, susitikę su artimaisiais, planavome vykti į Palangą ir Nidą, tačiau šios minties atsisakyta, pakeičiant kelionę į pietų Lietuvą.

Vykstant iš Kauno, aplankėme Birštoną ir Trakus. Birštone norėjome pamatyti statomą pensionatą turtingiems. Teko nusivilti, nes darbai laikinai užstrigę. Graži vieta prie Nemuno, tačiau ne arti Birštono. Pats kurortas jau atsigauja. Poilsiautojų netrūksta. Važiuojant iš Birštono, aplankėme Trakus. Tai labai pagražėjęs miestas su besivystančiomis statybomis.

Galutinis mūsų kelionės tikslas buvo susipažinti su pietų Lietuva. Per Alytų, Nemunaitį, Merkinę atvykome į Druskininkus. Tai vystomas europinio masto kurortas su puikiais viešbučiais, poilsio namais, gerai tvarkoma visa infrastruktūra. Milijoninės investicijos šį kurortą išgarsins visoje Europoje. Pagrindinis kapitalas ateina iš korumpuotos nomenklatūros. Reikia pasakyti, kad kainos labai prieinamos. Kambarys dviems asmenims parai kainuoja 140 Lt. Be to, ryte dar nemokami švediško stalo pusryčiai. Pailsėję dvi dienas, pravažiuojame pro etnografinius kaimus, paskendusius dideliuose miškų masyvuose. Pirmiausia aplankėme mūsų krašto istorinį paminklą Liškiavą. Ši nedidelė gyvenvietė, išikūrusi 8 km nuo Druskininkų, kairiajame Nemuno upės krante, vaizdingose apylinkėse. Liškiavos piliakalnyje 14–15 amžiuje stovėjo mūrinė pilis, kuri pradėjo nykti po Žalgirio mūšio. Pilies bokšto liekanos išsilaikė iki 17 a. pabaigos. Nuo 1699 m. Liškiavoje įsikūrė dominikonai ir pradėjo bažnyčios bei vienuolyno statybą. Šie paminklai išliko iki mūsų dienų. Bažnyčios viduje daug dailės paminklų ir skulptūrų iš 17–20 amžiaus. Po Antrojo pasaulinio karo visi istoriniai pastatai buvo palikti be priežiūros. Atgavus nepriklausomybę, padėtis žymiai pasikeitė. Visas architektūrinio paveldo paliki-

Olimpija (pirmoji iš kairės) ir Mindaugas Baukai su parapijos klebonu (pirmasis iš dešinės) ir giminaite apžiūri gražiai restauruotą istorinę bažnyčią.

mas prikeltas naujam gyvenimui klebono kanauninko Valiaus Zubavičiaus pastangomis. Šio garbingo žmogaus iniciatyva nuo 1990 iki 1997 m., ir iki šių dienų atlikti stebėtinai dideli darbai, restauruojant ne tik bažnyčią, bet nuostabiai pertvarkytos apleistos buvusio vienuolyno patalpos, pritaikant jas šiuolaikiniams kultūros paveldo ir visuomeniniams poreikiams. Be to, bažnyčios požemiuose sutvarkyti laidojimo rūšiai ir įrengta liturginio paveldo ekspozicija. Tenka pastebėti, kad Liškiavos bažnyčioje 1874 m. susituokė kompozitoriaus–dailininko M. K. Čiurlionio tėvai. Reikia džiaugtis, kad turime veiklių žmonių, kurių dėka restauruota viena gražiausių Lietuvos bažnyčių ir su niokoto vienuolyno patalpose įkurtas Liškiavos kultūros centras.

Dvasiškai pasidžiaugus, toliau vykome per pietų Lietuvos dzūkiškus etnografinius kaimus. Pirmiausia aplankėme Grūto kaimą, kur įrengtas bolševikmečio stabų muziejus. Ši tautos budelių ekspozicija vertinama labai skirtingai.

Važiuojant miškais, pasiekėme Margionių kaimą. Pastarasis garsus savo klijavimo teatru ir puikiai su-

tvarkyta sena dzūko sodyba „Gasparinė“. Tai buvusios sodybos šeimininko vardas. Toliau vykome link Puvočių, Marcinkonių, Musteikos. Šie visi kaimai greta Gudų girios ir Čepkelių raisto. Reikia priminti, kad čia 300 m gylyje yra aukštos kokybės lietuviškos geležies rūdos klodai. Gamtovaizdis labai įspūdingas su sraunia ūla, Skroblu, Merkiu ir kitais nedideliais upeliais. Gaila, kad bendraujant su kaimo žmonėmis visi guodžiasi, jog iki šiol neatgauna žemės ir miško nuosavybės. Varėnos rajono žemėtvarka visa tai vilkina. Pagal kaimiečių pasakojimą, ten yra garsus miškotvarkininkas, kuris reikalauja priklausomo miško dalį perleisti jam už 500 Lt hektaro kainą. Jei tokių paslaugų neatsisakoma, tai nuosavybė atstatoma. Tokių machinacijų tvarka jis jau valdo šio gražaus regiono 500 ha miškų. Kiek tai tikra, neaišku, tačiau per 16 nepriklausomybės metų murkdomės Temidės jovale.

Baigiant šią kelionę po Dzūkiją, pabuvojome Merkinės piramidėje. Tai naujų „mesijų“ ir šarlatanų svaichiojimai iš lengvatikių pasipelninti.

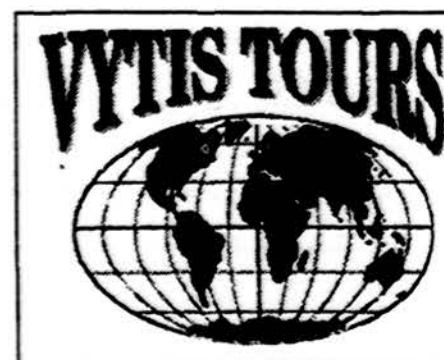
Danutė ir Algis Misiūnai

Švč. Trejybės bažnyčia Liškiavoje.

VILNIUS 2006

SKRYDŽIAI FINNAIR ir kitomis oro linijomis iš įvairių JAV miestų. Grupės ir pavieniai keliautojai. **PIGIAUSIOS KAINOS!!!**

40-24 235th Street Douglaston, NY 11363

Tel. 718-423-6161 1-800-77-VYTIS

Fax. 718-423-3979

E-mail: vyttours@earthlink.net

Web site: www.vytistours.com

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Rita Penčyliene tel/fax 708-923-0280

E-mail: pencylar@comcast.net

Bronė Barakauskienė tel. 708-403-5717

Fax 708-403-4414; E-mail: mamabar3@aol.com

WESTERN UNION MONEY TRANSFER®

Sumažintas pinigų pervedimo į Lietuvą mokestis – nuo

9,99 \$ *

**WESTERN
UNION**
NAUJA!
SIŪSKITE DABAR!

SIUNČIAMA SUMA	PERVEDIMO MOKESTIS*
0,01 \$ - 100,00 \$	9,99 \$
100,01 \$ - 200,00 \$	10,99 \$
200,01 \$ - 300,00 \$	16,99 \$
300,01 \$ - 400,00 \$	21,99 \$
400,01 \$ - 500,00 \$	27,99 \$
Nuo 500,01 \$	5% nuo pagrindinės sumos

Naudojantis „Western Union“
paslaugomis pinigus paprastai jau
po **kelių minučių**** galima atsiimti
visose agentūrose Lietuvoje!

Norėdami gauti
daugiau informacijos, skambinkite

1-800-325-6000

www.westernunion.com

PINIGŲ PERVEDIMAS

PINIGINE PERLAIDA

MOKEJIMO PASLAUGOS

IŠANKSTINIO MOKEJIMO PASLAUGOS

* Be pervedimo mokesčio „Western Union“ taip pat ima mokestį už jūsų dolerių konvertavimą į užsienio valiutą.

** Lėšų prieinamumą lemia paslaugos sąlygos, įskaitant agentūros darbo laiką ir laiko juostų skirtumus. Apribojimus žr. Siuntimo formoje. Naujos mažesnės kainos galioja dalyvaujančiose „Western Union“ agentūrose Čikagoje, nuo 2006 m. vasario 1d. Į kainiai gali būti keičiami be įspėjimo.

© 2006 Western Union Holdings, Inc. All Rights Reserved.

NEKILNOJAMASIS TURITAS

Drake Did It Again!

Equal Housing Opportunity
5 S. Prospect, Clarendon Hills, Illinois 60514

Reda Blekys

Office: 630-325-2800
Mobile: 630-745-7593
Fax: 630-325-7010

Profesionalus asmeninis patarnavimas. Patirtis mieste ir priemiesčiuose. Nemokamas nekilnojamojo turto įkainavimas. Prieš parduodant ar perkant, kreipkitės į Drake Realtor

GREIT PARDUODA
First Landmark Realty

Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160

RIMAS STANKUS

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

VIDA M. SAKVICIUS
Real Estate Consultant

Nekilnojamojo turto pirkimas, pardavimas
708-889-2148

SIŪLO DARBA

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjoms kompanionėms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti.
Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

Spa Constantine grožio salonui reikalingi terapistai, manikiūristai, estetikos specialistai, registratoriai. Privalo turėti leidimą.
Reziumė siųsti fax. 708-233-5944, tel. 708-805-2696

Skubiai reikalingi **VAIRUOTOJAI-PERKRAUSTYTOJAI**, dirbti Skokie perkraustymo kompanijoje.
Tel. 847-673-3309
Nekalbantiems angliškai, atvykti 3500 Jarvis Ave., Skokie, IL. Vairuotojai privalo turėti galiojančius IL vairuotojo pažymėjimus.

PASLAUGOS FOTOGRAFAMS

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Pirkdami pas mus, daug sutaupysite. Pasinaudokite mūsų patogiu „lay-away“ planu. Atliekame visus foto-laboratorijos darbus.

Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r. iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo 8 v.r. iki 4 v.p.p.; sekmadieniais uždaryta. Antradieniais ir trečiadieniais susikabinsite lietuviškai.

3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

Century 21 Accent Homefinders

9201 S. Cicero
Oak Lawn, Illinois 60453
Business 708-423-9111
Voice Mail 708-233-3374
Fax 708-423-9235
Pager 312-707-6120
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiesčiuose.

Audrius Mikulis
1st Choice Real Property
Tel.: 630-205-9262
E-mail: amikulis@usa.com

Įvairus nekilnojamas turtas:

- Nemokamas įkainavimas
- Nemokama rinkos analizė
- Pirkimas
- Pardavimas
- Surandame optimaliausią finansavimą

PASKOLOS

Mindaugas
651-343-0286 Cell
mindaugas.m.bubliauskas@wellsfargo.com
www.wfwm.com/weststpaulbranchmn

SIŪLO DARBA

REIKALINGA ATEINANTI AUKLĖ prižiūrėti 2 vaikus, 35-40 val. per savaitę šiaurinėje Čikagoje
Tel. 773-528-1348

NAMŲ REMONTO IR STATYBINĖS PASLAUGOS

A&S Šildymas Šaldymas
6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629
Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas
— Licensed — Bonded — Insured

24 val. per parą
7 dienas per savaitę

773-778-4007
773-531-1833

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

DRAUDIMO PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
Automobilio, namų, gyvybės ir sveikatos draudimai
Select agentė Barbara Murray
Prašykite Rasos — kalba lietuviškai
5710 W. 95 St., Oak Lawn, IL
708-423-5900

...ĮVAIRŪS...

Jei Jūs vienišas ar vieniša ir Jums reikia pagalbos, tvarkinga šeima padės.
Tel. 708-220-3202

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane, Vilma Jarulienė, Virginija Smuikaitienė kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St., Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

...ĮVAIRŪS...

VALGYKITE NATŪRALŲ MEDŲ - GYVENSITE 100 METŲ
Mano bitelių surinktas medus iš Illinois pievų ir miškelių yra skanus ir turi daug gydomųjų savybių. Jo galima gauti PL centre gegužinių metu. K. Laukaitis
Tel. 630-323-5326

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

PADEDA ME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO. PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES. ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

RACINE BAKERY
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas savaitėje
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark, Chicago, IL 60610
312-644-7750
pirm. - penkt. nuo 6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.

608 W. Roosevelt, Chicago, IL 60607
312-957-1994
pirm. - penkt. nuo 6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p. šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.

Romantiškos Klasikinės Unikali Puokštės

- Atributikos pokyliams nuoma
- Gėlės visoms progoms į Lietuvą
- Visada šviežios egzotinės ir aukšto stiliaus aranžuotės
- Vestuvinės ir proginės kompozicijos
- Laidotuvių krepšeliai, vainikai, vazoninės gėlės
- Bažnyčių, pokylių salių dekoravimas

Pristatymas 7 dienas per savaitę
Čikagoje, JAV, Lietuvoje ir visame pasaulyje!

Always with Flowers
1120 State St., Lemont, IL

630 257 0339
888 594 6604
www.alwayswithflowers.com
www.alwayswithflowers.net
teleflora.

Always with FlowersToo
8015 W. 79th St., Justice, IL

708 594 6604

www.alwayswithflowerstoo.com
teleflora.

MŪSŲ ŠEIMOSE

PAGERBTAS DR. MARIUS LANIAUSKAS

Šių metų spalio 16 d. Las Vegas, Nevada, vykusiame Tarptautiniame stomatologų kolegijos (International College of Dentists) suvažiavime buvo priimti 225 nauji šios mokslinės draugijos nariai. Tarp jų šį kartą garbė buvo suteikta ir dr. Mariui Laniauskui.

Tarptautinė stomatologų kolegija įsikūrė 1928 m. Tokyo (Japonija). Šioji garbės organizacija suburia dantų gydytojus visame pasaulyje. Draugijos trys svarbiausios užduotys yra: vadovavimas, bendravimas ir mokslas. Šie tikslai pabrėžiami dabarties stomatologų profesijoje. Globalizacijos tėkmėje labai svarbu, kad nauja technika ir informacija ne tik būtų pasisavinama, bet taip pat ja dalinamasi pasauliniu mastu.

Kompiuterių pagalba ši organizacija yra išvysčiusi nepaprastai turiningą ir turtingą įvairių sričių programą. Naujas narys, kuris yra pasiūlomas iš kolegų tarpo, turi pasižymėti šiltu ryšiu su kitais stomatologais ir nuoširdžiu dalinimusi savo profesijoje įgyta patirtimi.

Dr. Marius Laniauskas šiuo metu verčiasi stomatologo praktika ir tuo pačiu metu profesoriauja Cleveland Case Western Reserve universiteto Stomatologijos fakultete. Jis tarp studentų ir kolegų pasižymėjęs aukšta darbo etika. Praėjusių metų vasario mėnesį su grupe kolegų vyko į Honduras nemokamai suteikti pagalbą ten gyvenančiai visuomenei, kuri jaučia didelę stomatologijos paslaugų stoką.

Dr. Mariui Laniauskui nėra svetimta ir lietuviška veikla. Jis yra labai veiklus ateitininkų organizacijoje,

Dr. Marius Laniauskas

priklauso Dainavos stovyklos tarybai ir yra Lietuvių fondo narys.

Sveikiname ir džiaugiamės dr. Mariaus Laniausko pasiekimu.

R.M.Š.

ANGELŲ SLAUGOS NAMAI

Jau artėja penkiolika metų, kai veikia šie lietuviški Angelų slaugos namai. Juose be rūpesčių gyvena tautiečiai, kuriems reikalinga mūsų pagalba.

Dėl išsamesnės informacijos apie Angelų slaugos namus ir paslaugas kreipkitės į Apolonią tel. 708-387-2067 arba 708-207-5023

Nenurimstanti dvasia

Pabandęs prikalbinti vieną iš savo draugų Lietuvoje, rašančių jūrinėmis temomis, parašyti apie Bronį Stundžią, artėjant jo gimimo sukakčiai, sulaukiau atsakymo: „Jūdu abu užsienyje gyvenate, nemažai bendraujate, pats ir rašyk“.

Tai ir rašau...

Bronys šių metų gruodžio penktąją minės savo 90-ąjį gimtadienį. Daugumai buriuotojų, skautų, jūros mylėtojų abipus Atlanto jis gerai žinomas, kaip veiklus jūrų skautas, taip pat savo įdomiais straipsniais periodinėje spaudoje, knygomis.

Bronys Stundžia pradėjo skautauti, buriuoti, rašyti į spaudą dar prieškarinio metais. Jis dar su pirmąja laida baigė Klaipėdoje Buriavimo mokyklą, buvo vienas veikliausių tarp jūros skautų, taip pat vienas iš studentų korporacijos „Jūra“ vadovų, studentų buriavimo kursų Trakų ežeruose 1941 m. organizatorių.

Bronys kartu su kitais veikėjais dėjo nemažai pastangų Lietuvoje atgaivinti buriavimą vidus vandens telkiniuose vokiečių okupacijos metais, 1942–1944-aisiais.

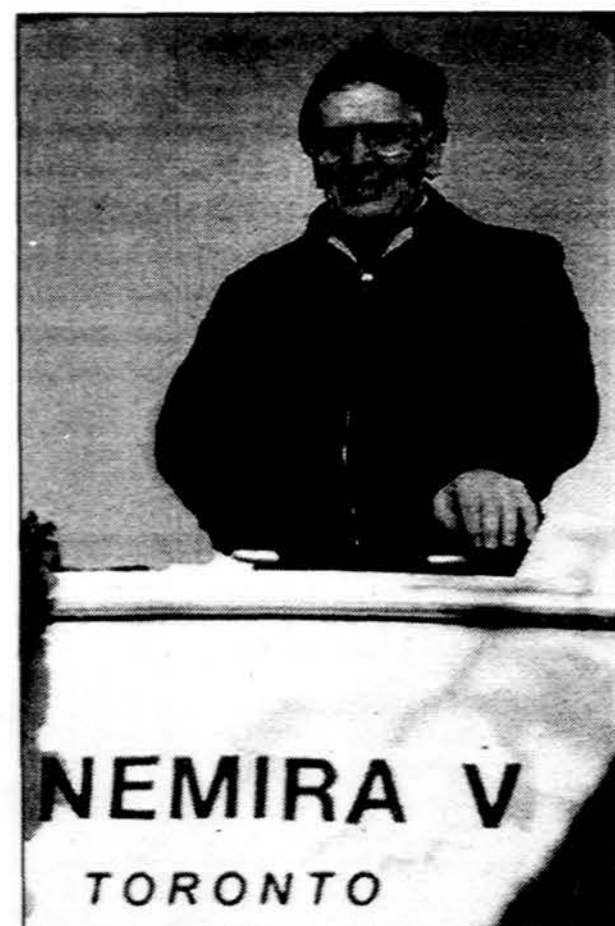
Nepanoręs bendradarbiauti nė su vienu okupantu, artėjant naujai rusų okupacijai, turėjo apleisti tėvynę. Jam grėsė pavojus, kadangi Bronys buvo nepriklausomos Lietuvos kariuomenės atsargos karininkas.

Savo jūrinę veiklą iki Lietuvai atgaunant nepriklausomybę Bronys Stundžia tegalėjo tęsti išeivijoje. Daugelį metų būdamas vienas iš jūros skautų vadovų Šiaurės Amerikoje, jis surasdavo laiko parašyti į vietinę spaudą jūrinės veiklos klausimais. Parašė keletą vadovėlių buriuotojams, dvi skaitinių knygas jūros tema, kurių naujausia – „Jūrų suvilioti“ – pasirodė šių metų pavasarį. Bronys parengė ir išleido kelis jūrinius žodynėlius su tradiciniais jūriniais vardais. Jubilatas nuolat bendradarbiauja ir leidžiant Mažosios Lietuvos enciklopediją.

Laisvu laiku mokydamasis, Bronys baigė įtakingą laivavedžių mokyklą prie „Canadian Power Squadron“.

Broniaus Stundžios nenutrūkstanti veikla ir jo atsidavimas jūriniam reikalams buvo įvertinti – jis apdovanotas Skautų sąjungos išeivijoje „Geležinio Vilko“ ordinu ir kt., išrinktas Lietuvos žurnalistų klubo „Marinus“ garbės nariu, o 2005 metais tapo Lietuvos Buriuotojų sąjungos garbės nariu Nr.1.

Iki šiol jubilatas rašo į spaudą ir buriuoja savo burlaiviu „Nemira V“

Bronys Stundžia 1994 m. Toronte, Kanadoje, ant savo burlaivio „Nemira V“.

didžiuosiuose Šiaurės Amerikos ežeruose. Aš susipažinau su B. Stundžia per jo vadovėlį „Būrės ir varikliai“, kai 1982 metais lankiau Osvaldo Kubiliūno vadovaujamas pamokas pradedantiems buriuotojams Rimo Dargio parūpintose patalpose. Man ir kitiems tai buvo kažkas nauja: nematytos iliustracijos, negirdėti jūriniai įvardai – jūrinis vėjas, žadinęs smalsumą, norą sužinoti, kas ten, už horizonto linijos... Supratau, kad pasaulis nesibaigia tik tuo, ką matai aplinkui.

Po dešimties metų, 1992-aisiais, tapau išsvajotosios knygos savininku, gavęs ją dovanų iš paties autoriaus.

Bronio Stundžios vadovėlis man buvo geriausia mokymosi priemonė savarankiškai studijuojant, o kelionėje aplink pasaulį burlaiviu „Lietuva“ 1992-1993 metais, vadovaujant Steponui Kudzevičiui, ir pritaikant žinias praktiškai.

Susipažinus su Broniu, užsiėmė bendravimas: susirašinėjimas laiškais, pokalbiai telefonu, vienas kitas susitikimas... Amžiaus skirtumas netrukdo mudviem keistis nuomonėmis apie įvykius jūriniame pasaulyje.

Neseniai įvykusio mudviejų pokalbio metu Bronys paprašė: „Jonai, ar negalėtum padėti gauti naują akademiko Vytauto Gudelio žodynėlį „Lietuvos pajūrio marinistikos įvardai“?“

Nenurimstanti Dvasia...

Jonas Limantas

Jūrų skautininkas Bronys Stundžia (iš kairės), vyr. skautininkas Steponas Kairys ir Jūrų skautininkas Kęstutis Aglinskis (Šiaurės Amerika, 1960 m.).

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

Vaclovo Momkaus sukaktis

Lapkričio 16 d. Jaunimo centro kavinėje buvo pagerbtas Vaclovas Momkus, sulaukęs 80 metų.

Jubilatas Vaclovas Momkus

Svečius sutiko gražiai centro darbuotojų Redos ir jos vyro bei išradingos Jaunimo centro valdybos pirmininkės Mildos Šatienės papuošta salė: ant stalų puikavosi raudonos rožės, žvakutės, Morkūnų „Lithuanian Plaza Bakery and Deli“ paruoštas maistas. Laukėme atvykstant V. Momkaus su šeima.

Daugelis V. Momkų pažįsta kaip Lietuvos operos Čikagoje solistą. Daug metų atiduota Jaunimo centrui — nuo 1988 m. jis yra Jaunimo centro tarybos pirmininkas, dirbta Lietuvos fondui. Lietuvos vyriausybė už nuopelnus Lietuvai V. Momkų apdovanojo Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro kryžiumi.

Dainavimo ir muzikos jis pradėjo mokytis dar būdamas Lietuvoje. Mokėsi pas Stepą Sodeiką, Vladą Bal-

trušaitį, Darių Lapinską. Daug metų dainavo Lietuvių operoje, gieda Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Jo žmona Margarita taip pat dainininkė.

Nepaisant, kad Vaclovas ir Margarita ne kartą džiugino mus savo atlikimu, užaugino sūnų ir dukrą (abu yra teisininkai), jie daug metų atidavė ir visuomeniniam darbui.

Rinkosi svečiai. Visi sudainavo „Ilgiausių metų“. Jubilato pasveikinti atvyko LR generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius, operos solistai Danutė Stankaitytė, Jonas Vaznelis, Lietuvių operos solistai. Šventę vedė JC valdybos pirmininkė Milda Šatienė.

Susirinkę svečiai sveikino jubilatą, dovanojo jam gėlių, kalbėjo apie jo darbštumą ir linkėjo dar ilgai darbuotis lietuvių labui. Čikagos Lietuvių operos dainininkai buvusiam ilgamečiui Operos valdybos pirmininkui įteikė didžiulę puokštę gėlių. Sukaktuvininko sūnus palinkėjo savo tėveliui geros sveikatos. Už nuoširdžią pagalbą V. Momkui dėkojo jėzuitų kun. Antanas Gražulis, įteikdamas jam sveikinimo raštą.

Atėjo metas pasisakyti ir jubilatui. Kalbėtojas labai jaudinosi. Su skausmu ir ašara akyse jis kalbėjo apie vieną po kitos nykstančias lietuviškas bažnyčias, apie žmones, kurie negausiai lanko maldos namus, apie tai, kad naujai atvykusieji sunkiai įsitraukia į lietuvišką veiklą. Jam skaudu, kad jauni tėvai nesusimąsto apie savo vaikų lituanistinę ateitį. Jei bažnyčios, lietuvių statyti pastatai pereis į svetimtaučių rankas, kur galės rinktis lietuvių vaikai, kur jie mokysis? V. Momkus tikisi, kad taip neatsitiks.

Baigiant rašyti noriu pasveikinti V. Momkų ir palinkėti ilgai dainomis džiuginti mūsų širdis ir darbuotis lietuvių labui.

Tatjana Ruta

„Ilgiausių metų“ Vaclovui Momkui.

Laimos Apanavičienės nuotraukos.

MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIO LAIDOS
1450 AM banga iš WCEV stoties
KLAUSYKITE KIEKVIENĄ VAKARĄ
nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDŲ
Tel. 773-476-2242

Jaunimo centras nenustojo savo naudingumo

Jaunimo centras buvo pastatytas tėvų jėzuitų ir visuomenės pastangomis ir tarnauja lietuvių bendruomenei. Nepaisant sklindančių gandų, Jaunimo centras artėja prie 50 metų veiklos jubiliejaus.

Jėzuitams perleidus šio centro pastatus visuomenės išrinktai tarybai, ją atsidėjusiai tvarko ir gražina sudaryta valdyba. Valdybos nariai aukoja savo laiką ir talentus nemokamai. Daug kartų buvo minėta, kad pastatai sensta ir yra reikalingi nuolatinės priežiūros. Lietuvių fondo, nuoširdžių rėmėjų ir lietuvių visuomenės, kuri naudoja patalpomis, gautomis pinigėmis įplaukomis dėka atliekami įvairūs pataisymo darbai.

Sunku girdėti gandus, kad Jaunimo centras bus parduotas, kad jame nėra saugu. „Žaliuose“ priemiesčiuose taip pat nėra 100-procentinio saugumo. Renginių metu turime sargybą.

atliko ir atlieka lietuvių kultūros apsaugojimo darbą ir yra švyturys lietuvių bendruomenėje, todėl juos remkime ir dalyvauname visuose ruošiamuose renginiuose.

Iš kelių pasisakymų matome, kad Jaunimo centras yra nepakeičiamas išlaikant lietuviybę. Štai keletas organizacijų, kurios praturtina centrą savo dalyvavimu: Čikagos lituanistinė mokykla, turinti per 300 mokinių ir per 50 talkininkų; Lietuvių opera yra ilgametė patalpų naudotoja. Jaunimo centras yra labai dėkingas Vaclovui Momkui ir Vytautui Radžiui už ruošiamus pokylius „savo namuose“.

Naudojasi patalpomis dvi vaidintojų grupės: satyros ir humoro grupė „Ša“ ir teatro mėgėjų grupė „Žaltvykslė“. Nuo pat pirmųjų dienų veikia Lituanistinis tyrimo ir studijų centras. Prie jo veikia Pedagoginis institutas, ruošiantis mokytojus lituanistinėms mokykloms. Tyrimų cen-

Čikagos lituanistinės mokyklos 2006-2007 mokslo metų atidarymas Jaunimo centro didžiojoje salėje.

Yra užuominų, kad Jaunimo centras yra nuomojamas kitataučiams. Jaunimo centro taryba ir valdyba užtikrina lietuvių visuomenę, kad pirmenybė yra teikiama rėmėjams, aukotojams ir bendrai lietuvių visuomenei. Laikyti tuščias sales yra labai nuostolinga. Reikia mokėti tarnautojams, apmokėti elektros ir dujų sąskaitas, nesibaigiančius pataisymo darbus. Jaunimo centro vadovybė kviečia visus pasinaudoti centro patalpomis už prieinamą kainą.

Prisimintini žymių asmenų pasisakymai statant šiuos pastatus. Garbės konsulas Vaclovas Kleiza sakė: „Nors mes esame išsisklaidę po platiuosius priemiesčius, Jaunimo centras niekada nenustos savo vertės lietuvių išsaugojimui“, o prof. dr. Jonas Račkauskas rašė: „Neturime užmiršti tėvų jėzuitų idėjų pastangų, kad šie pastatai būtų pastatyti su lietuvių visuomenės suaukotoais pinigais“. Tais laikais buvo didžiulis užsiėmimas, nes atvykę mūsų tautiečiai dar neturėjo daug lėšų. Vytautas Kamantas, buvęs Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas, sakė, kad Jaunimo centras niekada nenustos savo paskirties tol, kol lietuviai juos remia. Yra sena patarlė, kad „ne laikas šunis lakinti, kada einama medžioti“. Jaunimo centras turi būti užpildytas lietuvių visuomenės nariais. Jeigu jie nebus lankomi, atsitiks taip, kaip atsitiko su daugeliu lietuvių įkurtų parapijų pastatais.

Regina Narušienė, dabartinė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkė, lankydama šį centrą yra pasakiusi: „Šie pastatai

tras daugiausia patalpų naudoja archyvinei medžiagai laikyti. Į šiuos archyvus atvyksta mokslo žmonės pasisemti žinių moksliniams darbams.

Čia yra įsikūręs garsusis rankų lenkimo klubas, laimėjęs aukso medalius ir išgarsinęs Lietuvos vardą. Tautinių šokių vienetas „Suktinis“ kojas mankština pasirodymams visuomenei. Po lituanistinių pamokų renkasi skautės ir skautai, pakilimui į aukštuosius laipsnius ir pasirušimui vasaros stovykloms. Tai nuopelnas pasiaukojančių vadovų ir vadovų. Kultūrinėms pratyboms neimamas mokestis už salių panaudojimą.

Čiurlionio meno galerijoje vyksta nuolatinės dailininkų parodos. Jie yra mielai laukiami. Šiuo metu galerijai vadovauja Laima Apanavičienė. Ji moka pritraukti menininkus, rašytojus bei paskaitininkus. Ne mažiau veiklos parodo ir Rašytojų draugijos pirmininkė Stasė Petersonienė, ruošdama poezijos ir knygų pristatymo vakarus.

Jaunimo centro taryba ir valdyba kviečia lietuvių visuomenę naudotis šio pastato salėmis ir klasėmis už prieinamą kainą. Taip pat kviečiame atvykti į metinę vakarienę, kuri įvyks gruodžio 3 dieną. 3 val. p.p. — šv. Mišios Tėvų jėzuitų koplyčioje, 4 val. p.p. akademija, o kiek vėliau pasisvečiavimas. Meninę programą atliks „Gabijos“ kanklininkės, kurioms vadovauja Genė Razumienė. Savo dalyvavimu paremsite Jaunimo centrą, kuriam parama labai reikalinga.

Antanas Paužolis

„Still Proudly Serving Lithuanian Families”

HILLS FUNERAL HOME

(Frank Leonard Bukauskas & Son — Directors)

10201 S. Roberts Rd.

Palos Hills, IL 60465

Other Locations Available

(708) 598-5880

“Formerly of Roseland” “Family Owned & Operated”

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.

TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

GAIDAS - DAIMID

LAIDOJIMO NAMŲ DIREKTORIAI

Jau daug metų teikia pagarbų patarnavimą liūdesio valandoje. Jų laidojimo namai yra Čikagoje ir priemiesčiuose, kiekvienam lengvai pasiekiami.

Atliekame ir kūno sudeginimo (cremation) patarnavimus.

GERALD F. DAIMID —

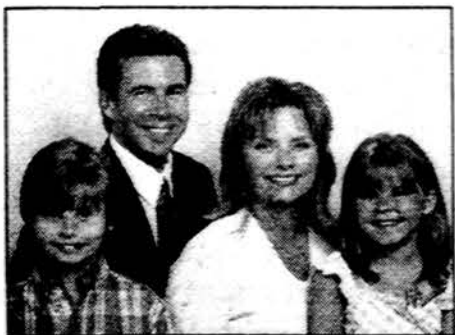
nepriklausomas direktorius

4330 So. California Ave, Chicago, IL 60632

1-773-523-0440; 1-708-873-0500

Palos-Gaidas

FUNERAL HOME

• Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto

• 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

11028 S. Southwest Hwy.

Palos Hills, Illinois

(708)974-4410

Margumynai

Lenkų darželinukai mokosi savigynos meno

Vakarinėje Lenkijoje Bendzino miestelio darželyje įgyvendinama programa „Saugumas – svarbiausias turtas“. Ji susideda iš keturių treniravimo būdų – techninio, taktinio, fizinio ir mentalinio, rašo dienraštis „Dziennik Zachodni”.

Programos kūrėjas ir treneris Piotras Kowalskis aiškina, kad ji yra specialiai pritaikyta mažyliams, o jos tikslas – išmokyti pagrindinių savigynos būdų prieš nusikaltėlius ir kurtikus. Svarbiausia, vaikai turi žinoti, kaip elgtis vienoje ar kitoje pavojingoje situacijoje, ką konkrečiai turi daryti.

Dienraštis aprašo vieną tokių treniruočių darželyje: vaikų grupinio pasivaikščiojimo metu prie vienos

mergaitės staiga pripuolęs vyriškis griebia ją už rankos, tuo tarpu ji kiek įmanydama šaukia užpuolikui į ausį. Vyriškis, išgąsdintas netikėto vaiko riksmo, paleidžia ranką, tuo metu kitas vaikas, stovintis greta užpuoliko, pritupia, o mergaitė pastumia šį į priekį. Nusikaltėlis pargriūva.

Tokių darželinukams prieinamų savigynos būdų mokoma ir daugiau.

Vaikams labiausiai patinka „vėžlio“ pozicija, kuria reikia pasinaudoti užpuolus šuniui.

Darželinukų tokios „pamokos“ labai mėgstamos, tačiau tarp darželių auklėtojų nuomonės skirtingos: ar, išmokę savigynos elementų, vaikai jų nepanaudos prieš savo bendraamžius?

BNS

A † A

PETRAS MACNORIUS

Po ilgos ligos, sulaukęs 93 metų, mirė 2006 m. lapkričio 21 d., 10 v.r. Čikagoje, Brighton Park.

Gimė 1913 m. Remžinčių km., Žemaičių Naumiesčio apskrityje.

Giliame liūdesyje liko: dukterys Regina Griškelienė su vyru Rimantu, Aldona Peterienė su vyru Romu ir vaikais Justinu ir Mykolu, sūnus Rimas Macnorius.

Velionis bus pašarvotas Petkus Funeral Home, Lemonte, lapkričio 25 d. nuo 8:30 v.r. iki 10 v.r. Šv. Mišios bus aukojamos 10:30 v.r. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemonte. Po Mišių a.a. Petras bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vaikai prašo norinčius įamžinti velionį, aukas siųsti „Vaikų Vartai į mokslą“ arba Baltijos Jėzuitų mokykloms labdaros organizacijoms.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti visose apeigose.

Nuliūdę artimieji

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A

LEOPOLDAS KUPCIKEVIČIUS

1925.VII.25—1996.XII.8

Lietuva

Chicago

Jau prabėgo dešimt metų, kai Viešpats pasišaukė mūsų mylimą Tėvelį, Brolių, Senelį ir Dėdę.

Mes prisimename Jo šypseną, humorą, ramumą ir pasiaukojimą Dievui, Tėvynei ir Artimui. Jis buvo visiems geras ir tolerantiškas. Jis liks amžinai mūsų širdyse.

Leopoldo šviesiam atminimui kviečiame visus dalyvauti šv. Mišiose, kurios bus aukojamos gruodžio 3 d. 11 v.r. Pal. Jurgio Matulaičio misijoje. Kviečiame draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Leopoldą su mumis drauge.

Liūdinti šeima

Giminaičiui

A † A

ANTANUI ZAPARACKUI

mirus, žmonai STASEI, sūnui ALGIUI, dukrai ŽIBUTEI ir jų šeimoms bei visiems artimiesiems, nuoširdžią užuojautą reiškia

Aldona ir Robertas Tamulioniai

SERVING LITHUANIAN COMMUNITIES
SINCE 1916

LACK & SONS (LACKAVICIUS) Funeral Home's

9236 S. ROBERTS RD

HICKORY HILLS

ALL PHONES 1-708-430-5700

OTHER LOCATIONS AVAILABLE IN CHICAGO
& ALL SUBURBS

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SAJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Čikagos miesto
aplinkėse ir priemiesčiuose
Patarnavimas 24 val.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Mieliems skaitytojams pranešame**, kad „Draugo“ administracijoje galite nusipirkti Kalėdaičių. Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500.

♦ **Lemonto socialinis skyrius** praneša, kad gruodžio 1 d., penktadienį, nuo 12 val. p.p. iki 1 val. p.p. Bočių menėje bus galima pasiskiepyti nuo plaučių uždegimo (Pneumonia Shots). Norintys pasiskiepyti, prašome skambinti R. Kronui tel. 630-968-0184.

♦ **Artėja Kalėdos, šventinio šurmulio** ir dovanų metas. Kviečiame užsukti į tradicinę Kalėdinę mugę, kuri vyks gruodžio 2-3 dienomis Pasaulio lietuvių centre (Lemont). Norintys prekiauti, prašome skambinti Aldonai Palekieniui tel. 708-448-7436 ir užsisakyti stalus. Linksmų Kalėdų visiems Jums linki Pasaulio lietuvių centras.

♦ **Jaunimo centro tradicinė vakarienė** įvyks gruodžio 3 d., sekmadienį, didžiojoje salėje. 3 val. p.p. Jėzuitų koplyčioje kun. Antanas Gražulis, SJ, atnašaus šv. Mišias už mirusius Jaunimo centro rėmėjus. Mišių metu giedos solistai Margarita ir Vaclovas Momkai, akompanuos Manigirdas Motekaitis. 4 val. p.p. salėje

bus trumpa akademija ir ansamblio „Gabija“ (vadovė Genė Razumienė) koncertas. Vakariene ruoš Morkūnų „Lithuanian Plaza Bakery and Deli“. Galima užsisakyti stalus ir pavienes vietas. Tel. pasiteiravimui: 708-447-4501 (Milda Šatienė) ir 708-636-6837 (Anele Pocienė).

♦ **JAV LB Socialinių reikalų taryba** ir vyresniųjų lietuvių centras Čikagoje prieš dvi savaites išsiuntinėjo loterijos bilietėlius ir prašė pagal išgales paremti Socialinių reikalų tarybos darbus. Norime priminti, kad laimingų bilietų traukimas vyks gruodžio 9 d. „Seklyčioje“ labdaros vakaro, kuris prasidės 5 val. p.p., metu (vakariene – 6 val. v.). Norintys dalyvauti, prašome užsisakyti vietas Socialinių reikalų raštinėje. Tel. pasiteiravimui: 773-476-2655 (darbo laikas – nuo 9 val. r. iki 4 val. p. p., nuo pirmadienio iki ketvirtadienio). Auka: 35 dol. Visi maloniai kviečiami.

♦ **ALto Čikagos skyrius** Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre sausio 14 d. rengia Sausio 13-osios Lietuvos Laisvės aukų atminimą ir pagerbimą. 10:30 val. r. šv. Mišios Tėvų jėzuitų koplyčioje. Kviečiame dalyvauti.

DRAUGO FONDAS

4545 WEST 63rd STREET

CHICAGO, IL 60629

Tel.: 773-585-9500

DRAUGO FONDO NARIŲ METINIS SUVAŽIAVIMAS

Draugo fondo narių metinis suvažiavimas įvyko š.m. lapkričio 18 d. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, Čikagoje. Metinis suvažiavimas yra labai svarbus Draugo fondo veiklos gyvastingumui. Suvažiavime dalyvavo 25 nariai ir dalis svečių su 1,168 balsais. DF 2-ųjų metų kadenciją baigė valdybos nariai: dr. Ona Daugirdienė, Rūta Jautokienė, advokatas Vytenis Lietuvninkas ir Bronius Juodelis. Buvo pasiūlyta juos perrinkti, nes jie labai reikalingi DF taryboje. Bronius Juodelis nesutiko daugiau kandidatuoti. Jo vieton buvo pakviestas dr. Algis Norvilas. Suvažiavimui rekomendavus,

visi keturi nariai vienbalsiai buvo išrinkti.

Suvažiavimo metu Draugo fondo įnašus papildė Lietuvių Amerikos Romos Katalikų moterų klubas 1,000 dol., Čikagos Moterų klubas 200 dol., Vaclovas ir Margarita Momkai 200 dol., Aldona Krištolaitis 50 dol.

Pirmininkė Marija Remienė visiems nuoširdžiai padėkojo už įnašus ir už dalyvavimą suvažiavime. Ji pasidžiaugė, kad Draugo fondo investavimų pelnas buvo 13 procentų.

Platesnis DF narių suvažiavimo aprašymas bus paskelbtas vėliau.

Marija Remienė

DF tarybos pirmininkė

LR generalinio konsulato Čikagoje pranešimai

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius š. m. lapkričio 19 d. dalyvavo Čikagos Šaulių namuose vykusiame Lietuvos kariuomenės atkūrimo 88-tųjų metinių minėjime.

A. Daunoravičius padėkojo lietuvių išeivijos organizacijų nariams už jų neblėstantį patriotiškumą, lietuviškų tradicijų, vertybių ir kultūros puoselėjimą, pasidžiaugė Lietuvos kariuomenės pasiruošimu, jos veikimu NATO pajėgų sudėtyje.

Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje pirmininkas Mykolas Abarius apdovanojo Lietuvos generalinį konsulą A. Daunoravičių Šaulių Žvaigždės ordinu.

Š.m. lapkričio 17 dieną LR Generaliniame konsulate Čikagoje lankėsi Lietuvos kinematografininkų sąjungos pirmininkas, kino režisierius Gytis Lukšas. Svečią lydėjo Amerikos Lietuvių Televizijos vadovas Arvydas Reneckis.

Pokalbio su generaliniu konsulu Arvydu Daunoravičiumi metu Gytis Lukšas papasakojo apie šiandieninę kinematografijos padėtį Lietuvoje, pristatė naujus projektus bei pasidžiaugė lietuviškų filmų pripažinimu tarptautiniuose filmų festivaliuose. Svečias domėjosi Čikagos kultūriniu gyvenimu bei galimybėmis supažindinti JAV visuomenę su lietuviškais filmais.

Generalinis konsulas, savo ruožtu, papasakojo apie kartu su Amerikos Lietuvių Televizija Čikagoje rengiamus lietuviškų filmų festivalius, lietuviškų filmų pristatymus amerikiečių žiūrovams įvairiuose renginiuose, programose ir festivaliuose. A. Daunoravičius domėjosi

Režisierius Gytis Lukšas ir LR generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius. Tado Kubiliaus nuotr.

lietuviškų filmų gamyba, ateities perspektyvomis bei pakvietė svečią bendradarbiauti, kad lietuviškas kinas būtų plačiau žinomas JAV.

LR Generalinio konsulato informacija

SKELBIMAI

• **„Saulutė“**, Lietuvos vaikų globos būrelis dėkoja už aukas padėti našlaičiams, beglobiams ir invalidams vaikams, daugiavaikėms šeimoms bei studentams Lietuvoje. Aukų: dr. Kasakaitienė \$50, dr. Algirdas ir Raminta Marchertai \$200, dr. Meilutė Indreika-Biskis \$50, dr. Remigijus ir Aldona Gaškos \$7,500 studentų paramai; tęsiant

vaikų metinę paramą Barbora Plikaitytė \$250, Charles ir Rita Rackmil \$20, a.a. Jadvygos Drobavičienės atm. Barbara Gerek \$25, Van Der Bogert Shanklin \$25. Labai ačiū. **„Saulutė“** (Sunlight Orphan Aid), 414 Freehauf St., Lemont, IL 60439, tel. (630) 243-7275 arba (630) 243-6435. Aukos nurašomos nuo mokesčių.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

Criminal cases,
civil cases and DUI

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700

Toll free 24 hr. 888-776-6742

Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 6 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais

įmokėjimais ir prieinamais
nuošimčiais. Kreipkitės į
Mutual Federal Savings,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747.

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629

(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100.

Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių
Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.

Tel. 877-Gynejas arba
877-496-3527

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629

Tel. 773-582-4500

• **„Lietuvos Našlaičių globos komitetas“** š.m. lapkričio mėn. yra gavęs šias aukas paremti našlaičius: \$750: Dalia Ivaška, N. Falmouth, MA. \$600: Gražina Varnelis, Mentor, OH. \$400: Teklė Bogušas, Boston, MA. \$300: Joan A. Stoskus, Palos Park, IL; Danutė Bieliauskas, Cincinnati, OH; Andrew Račkauskas, Brookfield, IL; Jeanette ir Richard Merion, West Chester, PA; Romuald Yoncha, Malvern, PA. \$250: Dalia ir Rimantas Bitėnas, Bronxville, NY. \$200: Matilda Kurapka, Putnam, CT; John P. Jasin, Potomac, MD. \$175: James J. Pollick, La Grange, IL; Sigutė ir Juozas Užupis, Worth, IL; Knights of Lithuania Council #46, Jackson, PA. \$150: Paul Raymunt, Washington, D.C., CT; Mary ir Aloyzas Aidis, Bethesda, MD; Mary Sullivan, Oxford, CT; Alfonsas ir Aleksandra Čipkus, Baltimore, MD; Brighton Park Lietuvių Namų Savininkų draugija, Chicago, IL; Karin M. Kirsch, Evansville, IN; Ramojus ir Aldona Vaitys, Highland Park, IL; Gintarė T. Gečys, Oaklyn, NJ; Rima I. Sell, Orland Park, IL; Jane Simanis, Washington, DC.; William Una-

kis, Morton, IL; Arūnas Gasparaitis, Elmwood Park, IL; Sofija Jelionis, Darien, IL; Irena J. Mazurkiewicz, N. Riverside, IL; Aldona A. Shumway, Worcester, MA; Albert M. Drukteinis, Manchester, NH; R. Strimaitis, Los Altos Hills, CA; Amelia ir Howard Frisinger, Wellington, CO; Aldona Andrijonas, Oak Lawn, IL; Richard M. Houk, Richmond, KY; Cleveland „Ateities“ klubas, OH; Ona Puzinauskienė, River Forest, IL; Pranas ir Julia Zaranka, Livonia, MI; Jurgis ir Paulina Gerulaitis, Allen Park, MI; Gražina Gayes, Chicago, IL; JAV LB Brighton Park apylinkė, Chicago, IL; Victor ir Kristina Nakas, Falls Church, VA; Alphonse ir Bernice Mikatavage, Minersville, PA. \$100: E. M. Budelis, per Jeanne Dorr, Eldersburg, MD; Irena Kairys, Lemont, IL; Julie Skurdenis ir Paul Lalli, per Diana Schauer, Bronxville, NY. Jūsų nuoširdžios aukos yra labai vertinamos! **Lietuvos Našlaičių globos komitetas** (Lithuanian Orphan Care, Inc.), 2711 West 71st St., Chicago, IL 60629. Tel. 773-476-2655. Fed. Tax ID #36-4124191